

EESTI PÄEVA- LEHT

ESTNISK DAGBLADET

Lauapäeval, 13. veebruaril 1971

Nr. 12 (3598)

13. aastakäik

Leo Karupää Eesti Päevade esimees Rootsis

Kanadas toimuvate Ülemaailmsete EESTI PÄEVADE ettevalmistuste raamides loomus Eesti organisatsioonide järjekordne koosolek laupäeval, 6. veebruaril ERN ruumides, mida juhatas ERN abiesimees Tõnis Kint.

Koosolekul andsid ülevaate tehtud tööst lennu osas Lend Läände operatsiooni juhid Richard Norvell

Leo Karupää

ja Sven Hanson. Selgus, et huvi on olnud sootuks clavum kui võid arvestada: registreerinud oli tähtsimeks ümmarguselt 600 reisijat. Leo Karupää andis aru Kanadast tulnud kirjaded sealse ettevalmistuste kohta. Seejärel arutati moodustatava Rootsi Komitee staatusi ettepanekuid, millest olid otsustati lähtuda järgneva koosolekuks. Moodustati ka ajutine juhatus. Üksmeelselt valiti esimeheks Esinduse esimees Leo Karupää. ERN-esindajad rõhutasid seega, et Esinduse esimeheks hr. Karupää valimine on lihtsasti loomulik, kuna ta on valitud eestlastest poolt Rootsis ja esindab seega siinset eestlaste konda. Abiesimeheks valiti Arvo Horn ERN ringkonnast. Juhatus ülejäänud osa moodustavad suuremate organisatsioonide esindajad üldkoosolekute raamides. Järgmine koosolek toimub Eesti Kultuuri Kõnnide kokkutul- sel.

• Noorteleklane Ann-Ilja Farming, kes siigil viibis Rootsis, saabus nüüd tagasi USA-esse, kus ta alaline elukoht on New Yorgi lähedal vanemate juures. Ta töötas aastaid Saksamaal ja Euroopas viibides oli ta varem aastaks Soomes Helsingi ülikooli stipendiaadina.

RIIAS POODI veebruaries 1946 KINDRALEID

Riias linnas okupeeritud Läti kommunistlikus ajakirjas "Karo" ilmus venelase Krupnikovi artikkel, kes meenutas aastal 1946 Riias toimunud saksa kindralite ja administratsioonijuhitavate järelevaldesprotsessi ning avalikult hukkamist poonise teel püha- päeval, 3. veebruaril samal aastal teisel pool Düüna jõge asuvat Võiduväljaku, kuhu oli kogutud 100 000 peatvatajat, kes siis, nagu Krupnikov ütles, hukkamise ajal valjusti väljendunud "rahva viha".

Pjotr Krupnikovi järele toodud hukatavad, kes prossiis (kus

neid kaitstud "parimad Moskva advokaadid") ei kaitstud ei Hitlerit ega natsiparteid ja väljenda- sid end põlgikult Goebbelsi propaganda suhtes, autodega hukkamispäigale. Need olid Riia komandant kindral Siegfried Ruff, diviisilühen Albrecht Digeon von Montonen, kindralmajor Friedrich Werter, Petersi piirkonnakomissar Alexander Böcking, Düsseldorfis välikomandant Hans Klepper ja tagala armeerpiirkonna ülem, politseikindral Jeckeln.

Pilt poonistest on okupatsioonivõimudele Riias ikka veel "kauniks mälestuseks".

Taani raadioajakiri: PEAVAD VENELASED MEID OMA UUEKS RAJARIIGIKS?

KOPENHAAGEN (EPL) — Taani raadio- ja televisioonajakiri "Se og hör i TV" avaldas oma jaanuarinumbri (nr. 2) pika reportaazi paljude piltidega venelaste avalikust spionaažist Taani linnas ja küsis pealkirjas: "Kas peavad venelased meid nagu rajariigiks? (s.t. satelliitriigiks). Artiklis üteldakse, et tähtsade sõjaväelaste abistav asutas umbes 400 korda Taani vesil Läänele rikkalik fotomaterjal nendest laevadest, mis teostavad spionaaži laevaliikluse üle väinades.

"Iga päev kontrollivad nõukogu- de vene laevad kõike seda, mis tolmub taani vetes oma kindlatel vaatlusplatsidel rahvusvahelistes vetes," ütles ajakiri.

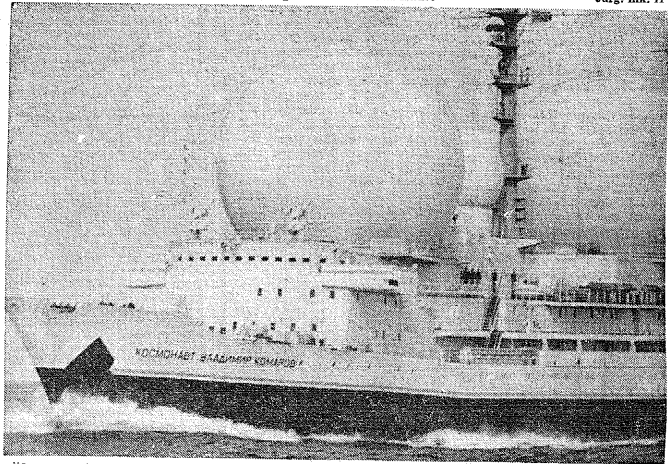
"Tene valve on tugevnenud aastast aastasse ja annud sõjaväelastele vaatlajatele põhjust singeteks tule-

vikuperspektiivideks. Kas vaatleb N. Liit Taanit kui oma tulevast rajariiki?"

Siin peab lisama, et samasugust valveit on konstateeritud ka Rootsi poolt korduvalt. Nõukogude laevade "ekskursid" pidevalt Rootsi vetesse, olgu need siis "tundmatute"

allveelaevadena või päris avakult manöövrete jälgijatena. Ja ka väinades Rootsi poolt on kindlad valvepostid sõjalaevad.

Norra kolonelleitnant Björn Egg käsitleb oma "Probleemides Taani julgeolekupoliitika ümber" m.h.: Järg. lhk. 11

Üks vene instrumentaal-laevu, mida taanlastel on sageli näinud — "Kosmonaut Vladimir Komarov".

KUIDAS REISIDA AMEERIKA MANDRIL SUURLLENNUL 1972

1972. aasta ülemaailmsetele Eesti Päevadele Kanadasse sõitmine on juba praegu kujunenud suursaade- niks. Ülesandjate arv kasvab ja selle tõttu läheb käiku hiiglasparaat, kus arvesse ei tule mitte ainult ühis- lennund mitmete lennukitega, vaid ka lendajate isiklikud reisiplaanid Ameerika mandrile jõudes. Kokku- leppe kohaselt on kogu suurel reisiliseks korraldajaks Rootsi suurim ja sõltumatu reisilettevõtte Nyman & Schultz, kelle stabiilne on asunud juba kümneid aastaid Kanada Ameerika mandril — nii grupireise kui ka siinmisi "omal kiel", kuid reisibüroo algja, sest nii tulevad sõitjad sealtpool "tõmpi" poole odavamad, kui linnad on kahepaal. Seda tänu USA soodustustele, mis kehtivad välisristidele.

Eesti Päevaleht tundis huvi nende [Schulzi asjaajaja direktori Sven Windrupi ning müügiosakonna shefi

Nyman & Schulzi asjaajaja direktor Sven Windrup ja eestlasest müügiosakonna shefi Nikolai Westersten.

estlasest Nikolai Westersteniga.

Väinane on olnud eestlaste üle- merereiside korraldamise vetera- niks firmas — 1963, kui sõitis Stockholmist Eesti Meeskoor 150- pealise koosseisuga, 1967, kui skaut- lised noored liksid maailmala- rises 350 poisi ja tüdrukuga ning 1968, kui jälle meeskoor 194 inime- sega lendas Ameerikasse. Skautli- ke noorte reisi 160000 ta koos Ri- chard Norvelliga, kes oli eestipool- seks reisikorraldajaks nagu see- kordki.

— Oleme koostamas praegu erilist folderit ettepanekutega eestlaste rei- sideks Ameerika mandril. See sisal- dab umbes 15 ettepanekut, milledest esimesed nel on mõeldud ringreiside- na turismijuhiti juhtimisel. Nendei reisidel on hinnas sees ei- nald ja ho- tellid, samuti transpordid hotellide ja lennuväljade vahel pluss mõni- sad kohalikud linnavenustatun- naid. Reisiuht teeb täiendavalt välis- duetpanekuid ja hoolitseb, et iga peep oleks siusikas.

Need grupireisi hõlmavad New Järg. lhk. 11

EPL

13. veebruaril 1971

Helēni ettepanek

Gunnar Helēni koos tosinas erakonnataasiga esitas riigikogule kaheksa moelise ettepaneku, mis puudutab n. n. siseringidajate sotsiaalset kergendamist, puudutades oma sinisega ka kõiki uusi selle ma vähemusi, nii rahvuslikke kui ka usulisi, samuti poliitilisi pägenikke. Järelikult puudutab ettepanek ka eestlasi ja neid on ettepaneku motiivisoonis isegi nimetatud.

Ettepanek on vahemeelseid, mida senini riigipäeval on esinenud ja peab looma, et see uute vähemuste kiidumusi urivale olnud rühmadingide kujuneb vahel materjaliks, väljendades suurtes ootades neid mõtteid, mida vähemused ise kannavad. Nii näiteks tõstb Helēni üles sama küsimuse, kas looda Rootsi Eestlaste Seisundis ja looda Rootsi Raadio poolt: raadio ja TV saatel vähemusi.

Selles ettepanek on olemas positiivne vastuvõetav vähemusi rühmade koostele ja emakeelse õpetuse, emakeelsete sihtasutuste, organisatsioonide elule ja omakeelse informatsioonivahendusele. Viimases osas toodud näid etteastele kirjeldades ajalehe rakustest on tervatavalt vahetult viidatud juba muudatustele üle ilmutatavate muudatustele ja majandusliku riisiko kandmisel. Ajaajad arenevad kiiresti ja oma rada seal ajal, kui riiklike uurimuste keskjad jätkavad ja otuseid pikemaajaks küsivad. Selles küsimusiotses jooksul on ka ajalpidu vähemuste omaalgatustel, kuigi ettevõtmised riskisoonis, kuna gruppide puudumise majanduslikul vahendil üha kallinevad teinudmiskoonis kuluks katmiseks ja ühiskond ootab "tredningute" tulemusi enne, kui hakatakse.

On selge, et loomulik oleks abi juba olemasolevatest vähemuste eluvaladustele, mitte aga nende taasteliseid, kui üksikord riigil on selge, kuidas ta asju tahab ajada, et vähemused on juba kannatavalid lõike. Selles mõttes on tervatavalt nõu, et ajakirjanike vastu-urimis komisjon, kiirendatud korras artikkel võtaks informatsiooniprobleemi vähemustele. Helēni nimetab siin eriti rootsi pälevaldete koostööd võrkeelse informatsioonil andmisel, loomulikult peaks aga see puudutama ka iseseisvaid etnilisi ajalehti.

Sümpaatsed on seisukohad, mis puudutavad sisetunnet võõraste gruppide kohanemise kohta. Helēni laab, et peaks olema loomulikult nende kohtlemine mõistmises ja vajaliku hoidmises majanduslikul poolel, nii et nende kohanemine läheks loomulikult, et nad jääksid harmooniliselt ja rahulevõlts inimeseks, kes ei tarvitse üha sinise konjunktuurimudatuse puhul värimuga ootada nõudeid: "välismaalastel viisi". On selge, et Helēni poolel peab olema loomulikult poolel sekkisid sisetunnet sisetunnet kaudgult mitte laias avalikkuses juurdunud. Võtab veel palju seaga enne kui ühervaheluse Rootsi mõistma hakkab täielikus ulatuses, et uus situatsioon on paljurahvuseline.

Ettepaneku motiivisoonis kõneldades juba 500.000-st võrrast, kes on liitunud rootsi rahvuskeelse ja kellele arv suurenenud, moodustades üha aktuaalsema probleemi. See suurem osa nende ühiskonnast sekkis järele sellele male elamisel. Probleemide hulka kuuluvad m. n. need seadused, mis praegu kehtivad ja oma süüsil on diskrimineerivad mitteroostlasi Rootsi koo-

danikele. Näiteks teatud teenistustes (m. n. valituse liikmed) võidakse võtta vaid kodanikke, kes sündisid selle ma kodanikena. Helēni laab, et kodanikuks peaksid olema kõigis punktides seaduse e üheühtsuseid.

Võib ju nimetada veel takistusi mitteroostlasi kodanikele aktiivseid te juhtimisel, ajalehtede väljandamisel, järele korterilõiguse ühingu juhtumise lüüge ei tohi olla ilma rootsi riiklõigusest.

Nagu olemas varem üteldud, on eestlased ise oma vajadused korraldama ja ametivõimude juures ka tervatav teostet välja võideldud. Oles paljudest teistest gruppidest erinevad oma väljakujunenud kultuurilise profiiliga ja organisatsiooniga, ei ole aga nende vajadused vähemad kui n. n. siseringidajatel. Eestlastel on nüüd selle ma kodanikuks, kuid nad ei ole kohanud havi kõige selle vastu, millest Helēni ettepanekud kõnelevad. Nad on oma praktilises panuses selles ühiskoonis välja teeninud ka maksumaksjalana, et nende vajadusi omakultuurilise alal ühiskondlikult toetatakse vastavalt nende vajadustele.

K.L.A.

EPL lugejad

Eesti Päevaleht on ilmunud nüüd üht kuul kuul seaga ja pisut üle. Toimetus on viimase registreerida selle aja jookul soja poolehoidu, mõistmist olukordades ja tänu, et eestlased üle informatsioon on sihtlikud. Paljud rõhuvad, et Eesti Päevaleht ühe ilmutatavate muudatustel kompaktseks ja nägemaks. Tänu taskest on ilmutatud rootsi postikordlusega, kus üksikud lugejad ei ole oma heli korralikult kätte saanud. EPL talitus on siin kõike teinud, et viia parandada ja postikõiki normaalseks muuta.

Mis kõike rohkem rõõmustab, on kuul resultaat, mis tunnistab, et eesti lugejaskonna usaldus Eesti Päevalehe vastu on kestnud ja laenuks kasvanud, sest olemas võinud koosteleerida senise lugejate arvu suurenenim. Selles olukorras, kus praegu ajalehti tuleb Rootsis välja, ja anda, on põhjust meele pöörduda, et eestlased peavad hoidma oma lehe poole, kui tahetakse, et selline ilmut rahuldava suadegusega. Mida suurem lugejaskond, seda tugevam ajaleht. Ometis ole Sirling plaatsitud lugejate arvu, vaid kuultustele kõrget maksa. Kui maks tahab ka eestlasi, siis aiuvaks efektiivaks vastukuluks on lugejaskonna pidev suurenimine.

Invasioon

Kogu ajakirjanike läänemaailmas on viimase nädalal käsitatud teemat "invasioon Laoses ja Kambodžas". Invaadeerjaks pidi olema USA.

Ja teepoolest, ameerikalased olid ki seaduse segatud, nende oma jutu sõrale mitte küll ole Laosse territooriumi, vaid selle ma piiridel, kus toimuvad operatsioonid nende alade väetiegrasid ja Põhja-Vietnami ükskustest puhastamiseks, sest väetiegrasid Põhja-Vietnami Laos-Vietnami liibe "kaustselt" üle Laosse (Ho-Tshi-Minh-tee).

Samal ajal kui kõikide silmad olid Ameerikal, et kiirendud keegi sellest invasioonist, mis tegelikult on Laosel tabanud - Põhja-Vietnami ja Vietnami väetiegrasid, mis on kestnud kaua aastaid juba ja

Vene ekspansioonist kõnelede on läänemaailma tähelepanu väetiegrasid aastatel peamiselt olnud suunatud Vahemerele, kus vene sõjajalavastid eriti pärast Lähis-Lääne küüpevastat juunil 1968. aastal kiiresti kasvama. Viimene hooaast jälgiti seda, mis samal ajal toimus teisel palju suuremal veekogul, mida piirab läänes Aafrika, põhjase Asia, idas Austraalia ja lõunas Antarktika. Tervatav on India ookeaniga, mille lihtsust maailma kaubanduses on järjest kasvunud. Kui kaubandus kogu maailmas on viimase kümne aastaga jookul suurendunud, siis küll väetiegrasid sellest üle India ookeani. Liiklemise India ookeanil andis tienda viit hooa Suesi kanalil sulgemine, mille asemel tuli kasutamisele ümbersõit Heaolotuse nimeest Aafrika lõunakuul.

Möödunud aastal sõitis Heaolotuse seestmööda mööda enam kui 15.000 laeva, milledest ümmargusest 3.900 olid nõukogude päritoluga. Viimaste väetiegrasid, mis on pärit Ameerikast, muus sead olla selatavalt sojaga, venelastel ja juba mõnda aega India ookeanil ümber suu kalaevastat, mille abil on möödunud aastal püütud kogu maailmas teinud laeva, tervatav ühe kolmandik nõukogude aastast kalapüügist. Edasi on India ookeanil iseloomustatud, et selle kaudu siin Lääne-Euroopa viimase aastal 60 protsendi olid, mis on pärit Ameerikast. Pärtsia laue ümber. Teisteks sojaga õitartajaks oli samal ajal Jaapan, kes kättis tervat 70 protsendi oma õitartajatest samadest õitartajatest. Külvide iseloomust on viimase juba Pärtsia laue ümbrusest ühes, seda liituväärir nähe, et lahe kiituse viimase India ookeanil läbiastat ühe tunnia aja 12 minutit koht.

Kõike kokku viites pole raske näha, et India ookean on kujunenud maailma kaubanduse elulise tähtsusega paigaks, mille lihtsimeis võinud olla suutisid kiitajad maailma suurendale oleale. Seda rohkem peab imetama, et kuul viimase ajani pole läänemaailmas pühendatud vajaliku tähelepanu sündmustele, mis pikapeale võivad ookeaniga India ookeanil põhjalikult muuta. Suurim siin kiitajad on lühel Inglise teiste rakandikule valitusele peaministri Wilsoni juhtimisel, kes kergekiituse ilid valmis loobuma kõigist senistest kohustustest ja ühiskondlikust. Ometi oli vene ekspansioon India ookeanil ruumi siin juba alanud, olugi siinult kiitajate sõjajalavastat suunamisega Jemeni sadamasse. Wilson jiti oma tagasihümbumise otuse jure ka siia, kui venelased olid paarikümne terve sõjajalavastiku koarile üksuseks, kuhu kuulisid rohtorelvadega varustatud ristlejad ja kiitajad, otusevalvarevad ja kiitajad. Wilson ei hoolinud sellestki, et peale baaši Hodeidi sadamas Jemenis olid venelased soetanud oma sõjajalavastid tüpikohiti Saalima sadamasse Berberis ja Mogadisho juures Soocira ja Maurituse saartel.

Pöörde tuli alles inglise vanameelse valituse tagasiolukorra peaministri Heathi juhtimisel, kes ühiskust otuse tagasihümbumiseks idapoolt Suesi ja sellel nähtud, et ta tahab vene ähvarduse India ookeanil vastu astuda. Aga Wilson oli vahepeal oma kavast soetanud mõndagi läbi viia, mispärast Heathi oli vastavalt naskem olukorda taastanud. Kuna venelased on tugebimad mitte ainult Aafrika kiituseks, vaid ka Soocira ja Maurituse saartel, siis näisid eeskätt olevat ohustatud laevateed ümber Heaolotuse nimeest ühendriikidele on küll suured raskused kasutusel Etioopias ja Austraalias ning mõlema vahelisel Diego Garcia ko-

mille tõttu pidevalt on ohustatud Laosse pealin. Proteste selle invasiooni vastu ei ole kuuldav Protestid on nende vastu, kes püüavad Laosse iseseisvust püüda.

raalsaral, kuid merejõududest India ookeanil ainult paar hävitajat ja üks lennukite emalav. Seepärast otusest Heathi mitte ainult säilitada Inglise merebaasi Simontownis Lõuna-Aafrikas, vaid ka müüa relvi Lõuna-Aafrika Ühionile ja aidata tugevdada tema merejõudus laevateede julgestamiseks Heaolotuse nime ümber.

Heathi aktioon on tervatavasti põhjustanud lähkeldisi Briti riikidele-

lus, aga praktiliselt oli ta vaevalt võimalik teist lahendust leida. Kuul nähtavasti veel seaga enne kui arusaamine vene ekspansiooni ohust äratleb India ookeanil osas niisama suurel liidil ühepoolselt, nagu see ilmutas vene Vahemere puhul. Tõelisele on India ookean piliitikut ütledeks ku-junenud teisteks Vahemereks samasuguse probleeme, et võimalikke üllatust aegesti ära hoida.

A.K.

SPORT EESTI Noortepäevadel

Juba kaua käigusolevad Eesti Noortepäevade korraldamiseks Stockholmis maksus 1971 on liitunud esimese läänemaailmas ja nii Noortepäevade peatöimikd kui alatöimikd on asunud detail-programmi väljatöötamiseks. Nela päeva jaoks, neljapäev 20 - pühapäev 23, lelab aset terve riida noorteturistis talu, laulu, tantsu, sporti ja muuga vallast.

Sportüritused moodustavad programmi suurema osa kahele esimesele päevale, mil kavastatakse korraldada võistlusi korja võrkpalli, tennis, jaigpalli ja kergejõustiku aladel.

Mõistis küsteemis pallimängu-turistid läbi vija ja niilised vanuseklassides piird määrata, on läpikulit veel seagunata. Arutustel on olnud, kus vanusepiird pallimängudes hoopis ära jätta või, kui küllaladest hui-

vi leidub, korraldada eraldi mängud algkoolilastele. Suurem tähtsus vanusel on kergejõustiku aladel, kus kindlasti teinud diferentseerimine vanuse järgi tuleb toime panna. Kergejõustikuviitustel on ette nähtud järgmised alad: jookend 100 m, 400 m ja 1000 m, kaugus, kõrgus ja kuul.

Jaigpalli on kavastus (toime sa-da "maavõitlus" Stockholm) jaigpallurite ja muult kokkusoitnud "võitlusest" vahel.

USA-asutusi rünnati Stockholmis

Treispäeval tungisid Stockholmis vaskestremistid kas kaitne pal-linus asutuste ameerika institutsioonidele. USA suursaatkonna üks kinnasasasidest rüvetati ära sin-na vasta heidetud värvipurpuriga, kasjuures purpures ka kuul kias-turuse.

Samuti tungiti kaalale USA kaubandustesturimise Vagastanil, kus röögitä Ameerika-vastaseid lõiklausi ja nõuti USA lahkumist Indooniama. Kulturistestretisi see Svea-vägeni teinud samuti demonstratsioon, kasjuures püüeti kaasasoolud politsieid.

Politsieid mürrib, et stak oli eba-väiteline hääi paareeritud ja koos-millega kirikut sündustesse passi-vikolastatud. Riimaksud toimusid nii-võrd kiiresti, et patrullatudel koha-leilmunud politseil ei õnnestunud kedagi tabada.

Kirik on passiivne

NEW YORK (VES) - Balti Liit Kanadas saatis Kanada suuremale kirikule, United Church'ile, kirja, milles kirikut süüdistatakse passiv-suses võitluses kommunismil vastu. Toimunud kirjavahetus avaldada United Churchi nõukogu konverentsil, mis toimus seise Niagara Fallsis, Ontario-järve märgil veel, et United Church on enam huvitatud Aafrika rahvastest, sest kui ei huvitu üldse balti rahvastest, raskest olukorras vene kommunisti vägivallajavõitlusele.

Balti Liit Kanadas on katsumus juba kolm aastat United Churchi vija sellen, et hukka mõistaks balti rahvast ehiikidelt hävitamine. Seni pole ke kirikumehele sellele tähelepanu omanud.

Lundi ülikooli matemaatika-loodusdusde fakultedis sooritas fil. kand-õnani Aune Mikkelson Danderyd.

EESTI PÄEVALEHT

Eetniska Dagbladet
Pentoimetaja Juhon Koka
Vastutav väljandaja
(ansv. utg.)
Arvi Moor

Toimetus ja tallus:
EESTI MAJAS Stockholm:
sissekäik Kocksgården 3
Address: Box 16320,
103 26 Stockholm 16
Telefoon 21 84 46

Toimetaja Ekiiltepostis Jüri Au
Ameer. Eesti Päevaleht, Box 120,
631 02 Ekiiltepost, tel. 010/17 72
Telefonistpostiro nr. 2460
Kuulutusarvete postiro 60 50 60
-0, Eesti Päevaleht Forlags AB,
Stockholm

Tellimishinnad:
Aasta kr. 128-
Termin (4 kuud) kr. 45-
Kuu kr. 12-
Väljandaja EESTI PÄEVALEHT
FORLAGS AB

Trükkija: Ekiiltepost-Kuriers
Tryckeri AB Ekiiltepost 1971

Mr X, Hrushitshovi memuaarid ja võimuvõitlus Kremliis

(VE) Ohendriikide ajakiri "Newsweek" avaldab oma kommentaatori Stewart Alsop'i artikli, milles see tuntud ajakirjanik ütleb, et läänemaailmas ilmunud Nikita Hrushitshovi memuaaride autentisuse küsimusele ning juba arvamusel, et Kremliis peab tegutsesma üks müstiline mees, keegi Mr. X, kelle võimupiiri ulatuvad Brezhnev'i võimud ning kes saatis Hrushitshovi mälestusi sisalavale käsikirjale välismaale.

Stewart Alsop mainib, et Mr. X-i küsimus on Washingtoni kremloogidele suureks mõistatuseks. Kuid nad on kõik sellel arvamusel, et Mr. X peab eksisteerima ning sellega seoses toimub Kremliis praegu äge võimuvõitlus.

Kui Brezhnev'i vastased on vajalikul määral tugevad ja historigraafiseeritud, siis võib partei praegust peasekretäri peatada sama saatus, mida tabas Nikita Hrushitshovi 1964. a. või Poola Wiadyslaw Gomulak mõned nädalad tagasi.

Leidub neid Kremli eksperte, kes ooperisard isegi Mr. X-le nime andmiseks. Kuid enne kui nii kaugele minna, tuleks vaadata neid tõendeid, mis kinnitavad Mr. X-i eksistentsi. Need tõendid on keskendatud ka läänemaailmas ilmunud Nikita Hrushitshovi memuaaride ümber.

Hrushitshovi memuaaride lugu on veel praegugi segane, kuid poliisilised faktid on siiski tunda. Tähtsust on meenutada ühelelendamisest järgijaid Hrushitshovi üht Ritar Rada ja tema ajakirjanikest abikaasa Aleksia Adzhubeli, kes oli ajalehe Izvestija toimetajaks kuni Hrushitshovi languseni. Rada ja Adzhubeli järgijad kuni Hrushitshovi katkendliku, paiguti jätklikuna tunduvad, kuid ülimalt huvitavad mälestused.

Ajast sai nüüsi äge tagasi — föönidoktori 1968. aastal — teda N. L. idu poolsele KGB ning niidid Hrushitshovi sündmuse arengule salapärase isik, kes on läänemaailmas tuntud Victor Louis'i nime all.

Ei ole mingit kahtlust, et Viktor Louis on KGB agent, kuid ta ei ole tavajärgne agent.

Ta elab ühtki elu Moskva lähedal majas, mis on varustatud teenisteväeajakirjanike ning tema käituses on Porsche ja õhujahutusega Mercedessee. On N. L. idu statusse sümboolse, kuna Moskvas ei ole isegi kõige kuulsamat ajal vaba õhujahutust. Louis on sooritud terve neljakümnele aastale KGB ülesandete ja külastuste juttu ka hilna rahvuslasi Pormooni, et luua nendega kontakte. Tema spetsialistaks on siiski kontaktide leidmine lääneriikide mitmesuguste riigikandidega.

Kui näitaks tõi ta läänemaailma teie võistlust versiooni Svetlana Alihtjeva mälestustest, et vähendada sellega audentse memuaaride mõju. Ta on lääneriikidele teinud avaldusi läänemaailmas ka N. L. idu spiooni Gordon Londale'i mälestused.

Raamat kujutas endast primitiivset katset ajada küll Ohendriikide CIA ja Inglismaa MI-6 vahel, samal ajal ühtlase KGB-d.

Moskvas on ta KGB peamiseks ka-

hurile ning temalt on suurelt ootat, et kõik need lood, mis lastakse Moskvas liikvel "usaldusväärsete" nõukogude allikatest" saadud materjalide nime all.

Louis'i läbiriiklikule tulemusena saavutatil kokkulepe, mille suusel Time-Life oli valmis ära ostma Nikita Hrushitshovi mälestused 600.000 dollari eest. Kokkulepe sõlmiti mõndam augsile ühes Kopenhageni hotellis Louis'i ja Life'i direktori Murray Garti vahel. Lepingu alusel paigutati suur osa sellest summast ühte Shvetslasi pankas Hrushitshovi perekonna nimele.

Sellele tehingule ei ole N. L. idu president. Kuid veelgi kummalisemaks ja iseloomustavaks tundub, et Kremli n. m. mees, Leonid Brezhnev, ei teadnud sellest loost, millega ning ei andnud Louis KGB operatsiooniks oma nõusolekut.

Selles punktis on kõik Kremli eksperdid ühel arvamusel. Sellele teadmisle annab kinnituse ka raamatu siia.

Raamat ei kujuta endast mitte ainult rünnakut Stalinile ja stalinismile, vaid kahtlustab ka nõukogude süsteemi, mille kujutatakse brutalsena ja ebakompetentsena.

Memuaarides rünnatakse eriti seda poliitikut, mida teotab Brezhnev — see tähendab Stalini rehabiliteerimise võimude allurumise nõukogude kirjanikud ja kunstid ning rahva tihedama kontrolli alla painutamist.

Memuaaride avaldamine läänemaailmas oleks vajunud tavajärgsele konasele kogu poliitbüroo nõusolekut. Vähemalt Brezhnev oma toetajateks oleks pidanud selle kinnitama. Kuna seda ei tehtud, siis tuleb oletada, et Kremli peab olema ühe Mr. X, kes on küllalt võimas Brezhnev'i ignoreerimiseks.

Mr. X peab olema ka nii tugev, et ta suudab kaitsa Victor Louis ja Adzhubeli. N. veebruaril ilmunud Adzhubeli mäletuste järgi, milles te ajakirjanike jutuanimes, milles ta avalikult kritiseeris Brezhnev'i rezhimi.

See on jällegi samm, millel ei ole teinud KGB, kui kindlasti teadlikult teie intervjuu andmisest ja andis tõenäoliselt selleks oma nõusoleku.

On veel teisi tõendeid, mis kõnelevad Brezhnev'i autoriteedi langusest ja küsimusest võimuvõitlusest. Inimene, kes jälgivad N. L. idu ajakirjanikut, tähtsustam tegelesid kõneisid partei ajalehtedes, ajakirjanikud avaldatud pitte jne, on veendunud, et Brezhnev kerkis mõndam suvel suvelavaldumistest esile nr. 1 mehe- na, kuid on viimasel ajal tunduvat alla käinud.

Brezhnev on kõva käie liini pooldaja nii lääneriikidega suhtlemisel kui ka siseriise distipliini säilitamisel ning saab oma peamise toetuse sõjaväelastelt.

Viimased juhtivate isikute liinberpõutused on nõrgestanud kõva käie poliitika pooldajate positsiooni.

Näitaks on tuntud kõvakäie mees ja Brezhnev'i liini pooldaja Leningrad partei endine ülem Vassili Zolotarev, kes otus poliitbüroo liikmele nimetatud, määratud Pekingisse saadikute ja sealt saab ta nõukogude siisepoliitikat sama vähe mõjutada nagu Lubjankas vanglast.

Ohendriikide luureteotilidde informatsioon järgi võib otsustada, et N. L. idu on vähenud oma rakettide tootmislooni, mis vaevalt meeldib marsali Gretsükole ja teistele Brezhnev'i toetavatele sõjaväelastele Washingtonis ja mujal. Läänemaailmas tegutsesvad N. L. idu diplomaadid vihvavad sellele et lääneriikide poliitika peaks toetama Moskva "inglidi" milist võib järeleda, et Kremliis käib võimuvõitlus "inglidi-koradide" ning "laidude-kulide" vahel.

Mr. X on kõigi tunnustajate järgi "ingel". Kes ta on? Arvestades sellega, et ta on võimaline kaitsma Louis'i ja Adzhubeli, peavad ta olema tihedad sidemed KGB-ga. Ta peab olema väga kaval ja hoolimatu. Ning ta peab olema ka vordimisnoor.

Brezhnev on 60-aadse aastase ja tal on olud kas sidumetakki ning paljud teised poliitbüroo liikmed on raagustamas.

Peaministri Aleksi Kossõgini tekkid mõndam suvel Brezhneviga suured lahkhelid teivisikute ja sõjaväelaste prioriteetide küsimuses, kuid ka tema on 60 aasta vanne ning kannatab neeruhaiguse all. Ta võib olla ühe noore mehe hilane ja ohbista, kuid pole kindlasti selles grupi jht. Mr. X-i taga võib peituda terve rida isikuid, kuid ainult üheks neist vastab kõigile nõuetele.

See mees on poliitbüroo liige Alexander Shelepov. Ta on 62-aastane, endine KGB ülem, kes on hoolikalt alla hoidnud oma endised sidemed. Ta oli küllalt osav ja hoolimatu, et mängida peaosas Hrushitshovi kirjalikus. Kõige ei tea loomulikult, kas kaval Shelepov on Mr. X. Kuid eksperdid teavad, et Mr. X eksisteerib ning et Kremli müüride taga on alanud võimuvõitlus, mis iga päevaga suureneb.

Apollo 14 maandus õnnelikult

Ameerika kuuandid Apollo 14 maandus teispäeva hiliselt ettemähtud lõpussega Sauroo saarestiku läheduses. Välksee oskants, Alan Shepard, Ed Mitchell ja Stuart Roosa toimetati lennukikandja "New Orleans" pardale ja siia otavasse karantäänibussi.

Kõik kuu peavad pärast põhjaliku arstliku läbivaatust jätma karantääni kaheks nädalaks. Teadlased nimelt arvestavad praegu veel võimalusega, et Kuul võib leiduda inim-singuseid bakteriaid — kuigi eelmine Kuureisi sooritud astronootide poolt kasutatud kivimiproovid ei leitud midagi. Astronauudid isa peavad oma ekspeditsiooni eakordset õnnestumuse, kuigi ajapaudu ei võimaldanud neil ronida Coney-nimelise kantrii tippu.

Venelased märgivad Apollo 14 lennu kohta, et see polevat "midagi erilist". Kuul saavat sama hästi ja riisikavatu olla automaatsaamadega ühtisid SSSR.

124 tannustet kirjanikk

Nagu kodumaistest ajalehestest nähtub, tõusis mõndamud maa lõpuks okup. Eesti Kirjanike Liidu liikmetele arv 124-le.

Uute liikmetena võeti Liitu seitse isikut — venemõiseld J. Pozdnjakova ja A. Sichenbaku ning luuletaja Viivi Liik, arvustaja Ines Viiding, tõlkija ja romanikirjanik G. Meri, arvustaja ja prosaist Oskar Kruus ning keegi A. Ravel, kelle kirjandusliku tegevuse kohta peavad lähemad andmed. Kui palju venelasi Eesti Kirjanike Liidus on, pole lähemalt teada, kuid aeg-ajalt ajalehtedes avaldatavate uute liikmetest nimetavad end üsna siinapiisatvateks.

Norra korrespondent saadeti Venest välja

N. L. idu võimud otsustasid välja saata norra rahvusvõet väliskorrespondendi Per Egil Hegge, keda ka tegevus N. L. idus olevat "vastaslood, mida üldiselt ei kirjutanud otustakse". Hegge oli ka Stockholmist ajalehe Svenska Dagbladet korrespondent. Ta valdab hästi vene keelt.

Vene välisministeeriumi pressisektsioon teatas, et Hegge olevat piidnud "sojveti-inimesi" kaasa tõmmata mustabõrja ja valutsatõrdesse, peale selle olevat ta neid isikuid kasutanud ka allikana nõukogudevastas "lainu produtseerimisel". Demonstreeriti ka paari kirja, milles paad kaotet kodaniku paluvad võimude kasvat Norra ajakirjaniku vastu. Ühe kirja oli kirjutatud üks vene jutt...

Hegge ise märgib, et teda on viimase ajal pidevalt jälitatud KGB poolt. Paaris oma artiklis on ta selgest ja jutustanud, kasuurev ta ole ta toonud jälitand autode numbrid. Nähtavasti on see venelasi vihasand. Peale selle on tema juurde tekkinud paari korral venelase, kes on pöönuv nõukogu tooni lahtunud vahetades raha mustabõrri kuriga. Hegge keeldus, kuna vahejuhtum lõhnas kaugelet provokatsioonist järele.

Jaanuaris tungisid Heggele Leninigradis kallale tundumad nõukogude olede kohta teda, ihvardad neid väljasaatmine. "Vabatahtlikku teensuuri" peetakse mitu korda hullumaks kui ametlikult, sest kui vanaati artiklit teinud välisajakirjanik teeneriit, siis ja alati loote, et mini asj jäi "kahe silma vahele". Vastutajaks pooleks oli sel juhul teeneriia.

Hegge oli igal ajal üks vähest skandinaavia ajakirjanikest, kes liikus Venemaal "mõõdukalt silmaga" ja kes mitteentist et neelavad alla kõike võimude poolt pakutud paradisi-propaganda.

"Sa küsid, miks ma sinust lahkun minnes abellusid su õega? Ma lähtalt ei oles talund veel ühe äärmusimust."

ASEA SKANDIA

Först i Sverige!

nya Cylinda här

med förfinat tvättprogram

ASEA SKANDIA

LÄGENHETS-MASKINEN

600 varvs centrifugering ger kort torktid.

Små mätt — fyra hjul.

Tvättprogram för alla textiltyper.

Svensk kvalitet med materialdeklaration.

Cylinda

diskautomat DM 12

för all slags disk — även grytdisk och skondisk

Förfinad diskmetod

Renaste disk

Perfekt torkning

Stor kapacitet

Rostfritt inuti

Förhåndsvisning nu!

normals radio & elvaruhus ab

Styandamnsplan 2, Högsten. Tel. 45 13 50

Munarahe venelastele

OTTAWA (VE) — Ukraina lii-õpilased korraldasid Ottawas N. L. idu saatkonnahoone ees suurema demonstratsiooni, millest võitis osa ligemale 100 inimest.

Õpilased nõudsid ukrainaa ajaloolase Valentin Moroz'i vabastamist N. L. idu vanglast ning loopisid saatkonnahoonele mündega ja suitsupommidega. Venelaste nägude Ukraina ajaloolase Moroz'i 9 aastaks vang, ja ta protesteeris arestidele ukrainlaste terroriseerimise ning nende kultuurilike ja intellektuaalse ürituste mahasurumise pärast veneleste poolt.

ESTONSKA PÄRIKESKAPITAAL
Box 478, 101 26 Stockholm

Göteborgi Naiskoori kontsert

Särgu varemalt teatatud toimub Göteborgi Naiskoori kontsert neljapäeval, 14. veebruaril algusega täpselt kell 15.00 (kell 3 p.l.) KUFM-i suures saalis, Storgatan.

Kuna saali kasutamise ees on püstitatud palutakse publikul ilmsel koostööd ilma hilinemiseta, et kontsert võiks alata täpselt ettenähtud kellajärel.

Naiste naiskoori Harry Truusi juhust, esineb kontserdil soolista viiulikunstnik Lisbeth Vecchi keda saadab klaveril Hjalma Saarni. Pääsemise võimalik saada kohapeal tund aega enne kontserdi algust.

Juutide erasõda N. Liidu vastu Ameerika mandril

(VE) — Ameerika Ühendriikides on puhkenud juutide erasõda N. Liidu vastu, mis teeb seaduste niukade diplomaatide või võrdimiste kibedaks. Samuti valmistab see muret Ühendriikide viimudele, kes kardavad, et juutide meelelahutuskontsioon võib halvendada sidemeid USA ning N. Liidu vahel. Juutide vastukaitselise organisatsiooniks on väike fanatikute rühmitus, Jewish Defence League (Juutide Kaitseliit) kus lihttutakse põhimõttelst teha N. Liidu esindajate elu USA-s nii kibedaks kui võimalik.

Radikaalpearühmades juutide organisatsioonid kampaania algas peatselt pärast Leningradi protesti osatuse väljakutsumist. Juutide Kaitseliit, keda noored liikmed jälitavad vene naisi kui need läksid kaubamajadesse ja lausuvad nende arvel mõnitusi. Teised jälitavad ühte N. Liidu diplomaati ja hüüdisid vene keeles "Minge koju!" ja "Vabastad juudid!"

Veneleia läks sisse Woolworthi

kaubamajas, kuid ka sinna mindi mehele järele ja nimetati teda agripäike. Mõned väitsid, et juutidele ka siinlastajate vastu valdada väidetage, et N. Liidus ei kiustavast juute taga, kuid see on noorte kimutajate viha ainult suurendamist. Kaks juudiorganisatiooni New York's järele käima kolmele veneleale, neld kogu aja vihaselt sarjates. Kui veneleasid jõudsid parkimisplatsile, võitis üks nendest astuti 6-tollilise teraga noka ja ähvardas sellega juute. Veneleasid olid äärmiselt vihased, et ka Ühendriikidele võimud ei astu nende kaitsereks astuvatalt välja.

"Nad ütlevad, et nad ei saa midagi teha. Me teame aga väga hästi, kuidas politseinikud neegrite rahust maha suruvad. Oleneb seda küll televisioonis näinud", ütles üks veneleia.

"Pinge suureneb kui keegi viskas lihtvast astuti kiviga N. Liidu Akerfooti lennukit aknasse Manhattani linnas ja purustas selle.

Kartes välisest hahvenemist, võtsid nii president Nixon kui ka New York's osariigi kuberner Rockefelleri rangelt juudi demonstrantide vastase hoiak. Nelson Rockefeller avaldas veendumust, et juutide rühmitused veneleale Ühendriikides ei too mingit kasu juutidele N. Liit, tekitades ainult oht, et need hakkatakse seel viimude poolt veelgi rohkem taga kiusama. New York's linnaeas Lindsay määras suuremad politseilõikesid N. Liidu installeeritud kaitsesid suurima piirides. Kui politseinike streik New York's tegi lisajõu saamise võimalust, poord linnaeas valmises poole Washingtonis ja talle lubati saata sealseid juudelele poliitseinike. Tänav, kus asub N. Liidu missiooni peakorter Ühendatud Rahvaste Organisatsiooni, suleti avalikkuse liikluseks autodele ja ka võõrastele jalakäijatele. Politseinad andeti veneleale, sõidukid jälitama, et need rühmitused puhul kaitses. Politseinatod olid sel juhul ilma eraldusmärkideta.

Juutide Kaitseliit juhib 38-aastane rabi Meir D. Kahane, kes hiljuti vahistati libenduses varem toimunud rahutustega, kuid vabastati kaitselise vastu kuni kohutustressini.

Kahane hakkas kohe organiseeri-

ma ning juhtima juutide "erasõja" riinakkul, liikudes kortsunud rüles magusmagist kaesle ühes linnaostas teha. "Me ei voi kunagi teada, kus ma pean oma 60 mööda saatma," ütles ta selgutses. Vahistat kales aktivisti, kes olid kasutanud rülesid otsimisel valenimesid. Juutide Kaitseliidu juhte tahetakse vastutavaks teha ka novembri toimunud terroriakti eest, millal saamas N. Liidu Akerfooti ruumides plahtava avaliku arvamuse pomm. Vangistamise oht ei ole ka Kahane'i sugugi heidutunud ja ta ütles ajakirjanikele: "Need, kes arvavad, et vanglasta ähvardamine meid hirmutab, ei tume tänapäeva juudi rahvalse psühholoogiaga."

Suuremad juutide organisatsioonid nagu mitüks The American Jewish Congress, ei poolda aga seda takist, kanites, et see teenib palju suunatult müüra N. Liidu propagandat, kui juutide tõelisi hävitsid. Sel teel juhtlaks tähelepanu kõrvale tõeliselt tüü rööti — N. Liidu terroriit Venealal elavate juutide vastu — ja avalik arvamus, viis kogu ni kalduja veneleale poole.

Praegune N. Liidu vastane kampaania on ainult üheks osaks Kahane'i missiooni. Ta väidab nimelt, et antisemitism olevat ka Ameerika — ja avalik arvamus, viis kogu ni kalduja veneleale poole. Praegune N. Liidu vastane kampaania on ainult üheks osaks Kahane'i missiooni. Ta väidab nimelt, et antisemitism olevat ka Ameerika — ja avalik arvamus, viis kogu ni kalduja veneleale poole. Praegune N. Liidu vastane kampaania on ainult üheks osaks Kahane'i missiooni. Ta väidab nimelt, et antisemitism olevat ka Ameerika — ja avalik arvamus, viis kogu ni kalduja veneleale poole.

Kelomustav on ka see, et rik-

kuud juudi hoidvaid nendest demonstراتid eemale.

Juutide Kaitseliit alustas tegevust 1968. aastal, mil juudi eksportärisid juudist näisepäetajad koolidesse neegritega ja kaitsesid pesa peidajadega varustatud juudi peidajadega röövlite vastu New York's ohtlikumates linnades. Rühmitus sel liikmed on korraldanud väljõpelaegad, kus õpitakse relvi käsitlema ja treeneriteks moodust eeskaitl. "Me ei kavale enam passivaks jääda kui meile vastu kõrvu tulevad. Passiivsus ei vii välja, hügile mujale kui vaid uude Auschwitz", ütlevad Kahane'i mehed, kellede hulgas on suurel arvil endisi Hitleri koostööagente vange. Veneleaste vastu suunatud pommitegusid New York's ja Washingtonis nad omaks ei võta, kuid ei mõista nende ka hukka.

Maailmianime ilmsu juutide päävleht "Day-Jewish Journal" kirjutab, et väga palju nooremaid juute, peamiselt alamast keskklassist, pooldab Jewish Defence League'i taktikat, ehkki need viimased leiavad, et see ei kuulu. Isegi jookanad juudi kulevad: "Meie lei küll selliseid asju teha ei tahaks, aga praegusel ajal on tore, et mill ka sellised hülajad leiavad." Kahane'i eesmärgiks on mängida juutide tunnetele hüdlause alla: "Ei kunagi enam!"

Ta eitab, et ta põhimõtteks on "silm silma vastu" ja ütles: "See on pigem kaks silma silma vastu vastu. Kaks venelast iga juudi eest".

Kahane'i eesmärgiks lõhenaus tulevius on minna Israelit ja organiseerida seal Rahvusvahelise Juutide Kaitseliit, igal juhul on N. Liidu veel küllalt teinud juutidega va-

Arnold Erese edu Borås

Arnold Eres

BORAS (EPL) — Kunstnik Arnold Eresel oli Borås'is kaht kunstninnitsit Rudels Expo ruum, mis äratas tähelepanu kohalikele ajakirjanikele ja ka publikuks. Avamisel oli 151 külastat ja näitus se 44-st väljapanud tüüst omadati 33 koos minende joonistustega väljaspool kataloogi. Eriti suur huvi oli tema guashamalde vastu. Ostjate hulgas oli ka eestlasi.

Stjärnårsdygden Tiding (arvustaja Stig Eryd) märgib näituse puul, et Eres on loomud ajaga Borås'i-kunstnike peres tõeliseks kolorisiks, kelle maalingsute domineerivad sood punased, kollased ja rohelised toonid. See kõik on kujunenud värvide purkuvaks tulevärgiks. Eres istestada, et ta nende jalgute ja reastekistatletavate värvidega on saavutanud nii häid tulemusi. See on hõõguv ekspresionismi parimast margiet. Kui jäljeda seda kunstniku viimastel aastatel, siis võib märgata, kuidas ta on arenenud järjekindlalt. Värvikompositsioon, perspektiiv, viis maalida tugevate, lihtsate pinstiilmõmmetega välistes, ka erisades värvides, mis on hästi koondatud ja kus koloriit, jõulisus ning kunstnikuteemperament väljendavad võimed ja loomisvõime. See on õige kunstiajalus.

Arvustaja vaatleb edasi niitluse esinenud aktimaalingsut ja konstateerib, et need rõhuvad Erese võimalik figuur- ja portreemaailmas: "See on konstruktivne ja tempemetne kunst parimast klassist. Eres on parimad värvikastitajad kogu Lääne-Rootsis ja väärt nimetatist suure hulgas."

Lühiteated Ameerikast

- Cleveland, Ohio teraseparan Cyrus Eaton, kes pikemat aega on olnud N. Vene kommunistlike juhtide sõprusvalvokorras, sohibat 40 000 lehma ja puuli mitmilist N. Venele seadur karia parandamiseks. See elusloomi ostetakse Kanadast, kui USA-st ei ole niipalju saada.
- Riikliku juuleolekustutise FBI ja Kongressi uurimiskomisjoni andmetel on Kalifornias põhjajäas ja Porto Rikos rida kohtunikke, kes ei karista sõjaväelastestusest kõrvalehoidjaid, või kui süü on püüdnud, siis on ühel juhul teinud kohtuotsuse mõistetud vangil liikumise tunnus.

bas maailmas, kes nende suguvendade terroriseerimist Venealal ni kergesti ei kingi. Samal ajal võiks see tuua juudi elendide teisel ja tiilikalt USA elumiste rahulematuste mitmekülgsed täidpiti.

USA eestlaskonna esindus suureneb

NEW YORK (VES) — Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides, USA-eestlaste valitud esinduskoos, muutub suuremaks järgmistel valimistel. Ni osustas esinduskoos New York's toimunud koosolekul tõsta oma koosseisu edaspidi 35-ilt 30-le esindajale (Rootsis on 100). Rahvasaadikute arvu tõstmise eesmärgiks on tõele kaasajastajate hilja laienemine.

Koosseisul juhataesid Vaikse Lausa, Gerhard Buchman ja Julius Kangur, protokolliidid Gaston Randvee ja Jyri Kork. Eesti Vabariigi esindajad Ernst Jaakson andis ülevaate rahvusvahelistest olukorrust (nii-ile EPL on juha avaldanud eraldi).

Peasekretär Eduard Vallaste oma aruandes rõhutas, et teiste eeskilrahvaste hinnangul on eestlastel vahvas maailmas kõige tugevama rahvuslik esindus ja kõige tugevaimaks diplomatkoon. Naabrid liitlased ja teedlased niitüks on USA-s lõhestunud.

Väliskomisjoni esimees Juhani Simonsen käsitles m.h. nende ameerika publitsistide autasustamist, kelle ajakirjanudlik tegevus on kõige rohkem tulnud lõkstatutele kasuks.

Autasustamise viiriksiks sel aastal on astutud tugeja ajakirjanikud Henry Wolfe New York Daily News'i ja Russel Kirk Philadelphia "Inquirer" juures.

Esimees Heikki Leemant rõhutas Rahvusliku Välvivõitluse nõukogu koostöös Eesti Vabariigi esindusega ja peakonnil Ernst Jaaksoni ning konsul Aksel Linhorsti isiklikult. See koostöö on tulnud kasuks välistoomikonna aktiviseusele.

Eesti Koolide Eeskuse juhataja Gaston Randvee oma aruandes konstateri koolitegevuse tagasimeenikut — eelmise õppeaasta 17 täienduskooli vastu esines mõnude õppeastat ainult 14 kooli. Viimemise põhjuseks oli õpilaste puudus. See-beris, Clevelandis ja Põhja-Illinois.

Koolides on praegu 371 õpilast

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides koosolekul New York's Eesti Majas. Luvu taga koosoleku juhatus — istuvad vasakult Gaston Randvee, Gerhard Buchman, Vaikse Lausa, Julius Kangur ja Jyri Kork. Eespool vasakul istub esimees Heikki Leemant, tema vastas (seisjaga) Joh. Korki, Alfred Anderson ja peasekretär Eduard Vallaste.

Tabi MOOS

■ GEORGE ELIOT tiles kord: "On näitud olgu see mees, kel midagi pole üteldud ja kes loobub seda sõnaga tõendamast."

Kui "õnnistatud mees" kohtame paraku ainult etu kuulsuste taga, abielu vaikesadamas, kus mees ei teegi lootustut katset rääkida. Rääkija on looduse seaduse järelt pool, kuigi ka temal mõnigi kord pole midagi üteldud. Mees on loodud lehelugajaks kodus, kes sellesse süveneb ja ümbruse unustab. Kui siis kõneleb teinelpool nõuab vastust või arvamist, siis onnugutab ta ja imiseb midagi, ilma siirastatult jälgimata, mis kiiresti või loidi.

Suotuks teistsugune on mees väljajoolu kodu. Siis on tema kõneleja. Selline, kes tõeusepildituleaduse, et üteldud midagi ja teeb seda tavatult nii põhjalikult, et pidurad lähevad külmaks ja teda tabavad nälgiste küllalised mügised pilgud. Kui palju sõnu roogisid on sin maailmas külmade kõneludega, mis ei ole üldse seadida (ka kiilma parda), sest eiks peab ju mehele olema maailmas kool, kus ta ennast ära reagerida peab. Kõneleja ta just ei kuulu olotlike harulduste hulka, kes teinelpool võimega suud pida ka viisja).

Tuttav, kes hilja koju tulles suks magamistuppa läheb, lihtsate naiste kohal eruvasti: "Õnnistatud olgu see naine, kellel on midagi üteldud, kuid siiski ütlemata jätab". Ühes sõna la biot. Võib olla oleks õigem ütelda, et õnnis on see naine, kes teisele ei ta magab, kui mees õnnel koju hiilib.

■ TALPEER RANNIKU lihtsate leidub viitse hilina looleerdud aarek, kes valitseb matiarhaan. Naised valitsevad ja ajavad asju ja igauhel neist on vähemalt tosin tugevat nait, kes hoiavad pare ja majanduse korras, toidavad arvukad lapsi ja loevad pereenda-perekonnapa tahtmist ilmekat. Arvatavaks, et maailmas on primitiivse ajastul olnud Ühtes samasugune kord. Mis muutus siis, kui rõhutat mehed kogu maailmas ühinevad ja jõuga perekonnapeadeks trügidis.

Kuna ajaraas on selles punktis, kus me laegast vaatame primitiivse poole, näit, kunstit, kas ei ole siis ka aeg tagasi pöörduda matiarhaadini, mis ju faktiitlalt nagnuni paljusid kodudes juba olemas on kuigi mita vormitlalt. Maailmas kordub kõik. Miks mitte naiste valitust? On ju see maailm sattunud meeste käes põhjalikult ummikusse. Nad on leitud ühtlasi külmä, kuuma sõda, ka pitatist, kommunismi, natsismi, moosioini jne, mis teevad sellesinates olemise rahutuks ja ehakindlaks. Aga naistele pole mehed jagu saanud ja mis oleks sellesinates kõige parem nalle kõigile, kui antaks naistele shanss valitades omakorda maailma.

■ TAANLASED ARUTASID mitte kaua tagasi üsna tõsisele lesepensionile muutmist selliall, et mitte ainult naised ei saaks lesepensionil, vaid ka mehed, kui naine ära sureb. See kõhale õiglase "jämlikhetina" ka Rootsi kõrvaldele. Ühisoksmas on naiste edasimärk tekkindud olukordi, kus perekonna õrnmel poodel on suurem osa ja parem moodustada mehe mel. Mis miks viimane, vaeske, kui ta teinelpool ära langeb ja talte lesepension ei maksta naise arvot?

Tõepoolest, miks peaksid ainult nait saama meeste järele pensionit? Aastatuhanded on paljud mehed abielulnud "kaasavaraaga" ja nii jõudnud haljale okkale. Tänapäeval aitab sellelki, et abielul naisega, kes on "midaagi ei olnud kutses, mis hüsti sisse toob ja mehele kindustab printsiabikana muretu seisundi. See muretu võib äga olia ohusatud naise surma puhul.

Taanlastel on õigus, tõepoolest, nimel ei räägi me nüüdsest peale enam vaestele leksinatist vaid ka vaestele leksmeestest. Kes saavad naise pensioni.

TOIK

SOSIAALISM KAMMITSAD

Teatavasti kehiti Venemaal ja seega ka okupeeritud Eestis ääsa lubatud kunstivõimela ni kirjanudeks, kui kujutavakunstis sotsialistlik realism. Mida see enesest sisulilult kujutab, selle kohta anuab audenest kontsentreeritud vastuse okupeeritud Eestis: "Kunstnik peab olema "Võr-sõn-sõn" leksme, kus nimeleht kunstivõimela kome jürgunst."

"Sotsialistlik realism on nõukogu-d ja kirjanike ja kunsti kriitika meetod, mis nõuab kunstnikult täpira-se, ajalooliselt konkreetses tegeliku-sse kunstipärast kujutamist revolutsioonilises arenenemis, milles üte-pärasus ja ajalooline konkreetsus kunstilise kujundamine peavad ole-ma töötajate kommunistliku kasvata-misele ülesanneteks" (lk. 418).

Nii siis 1. Tõepärasus kujutamise "revolutsioonilises arenenemis" ehk teise sõnaga vägivaldses viimahaar-rames, nagu seda kommunistide grupid püüavad praktiseerida. 2. See peab olema "töötajate kommunisti-ku" ja kasvatus ülesanneteks. 3. Siit järeldus: see niinimetatud revolutsiooniline areneine peab olema vaid kommunistliku eesmärgiga, sest teistsi ei saa ja olla "kommunistliku kasvatus" ülesanneteks. Seolude-igasuguse muu areneine on juba kontrevolutsiooniline ja seega kuri-tegu, mille kohta ütleb sama teos lk 296:

"Kontrevolutsiooniline kuritegu on nõukogu-de õiguses äga tegu, mis suunatud nõukogu-de võimu kukuta-misele, ühensuunataise või nõrgenda-misele ning ohusab NSV Liidu välisil julegolekut või sotsialistliku revolutsioonilist saavutust."

Siit järeldus: kui keegi, näiteks, tahaks äga riigikorra külmust le-lituda, võiks võimela apolitiliseks ole-ma on võimalik vabades demo-kraatlikes maaes äga algatajaid ohusatama, siis nõukogu-de õiguses on see juba ränk kontrevolutsiooniline kuritegu.

Beltoodud nieme, kuivõrd pira-tus ja üheletois meinguruumid jätib see niinimetatud sotsialistlik realism loovale vaimule. Lugedes selle re-žiimi all ilmunud kirjanudt võib märgata, kuidas tõeliste loovate val-mude teotes müüdes kipuvad lihtsi ümbrilevate traatpurvi varbade nagu rohuliste kividega sillutatud tänaval kivide vahelt ajab oma pea välja. Mõned püüavad leida sinet mis an-nab rohkem vaimulust apolitiliseks käsitluseks ja toovad siis selle juures muu seas viimatu "ilguv" võimule, et tõe üldse näeks ilmutu. Nii peame mõistma ka olukordi, milles okupeeritud Eestis kirjanikud ütlevad, vii-ke ja arvutud karjeristid, so. punased hoovallikud. Inimese vaim, eriti äga loov vaim, otsti alati avarusi, et omia tüütu paisutada. Sellepärast on

Vietnami praegune ilme Saigonis ei märka soda

Mis sinisid tegelikult Vietnamis? Palju on kirjutatud selle üle, kahjuks tül sihilikult vaskpookide halla-kuga. Mida selle kirjeldusega tahame saavutada, on anda ülevaetlikult pilti igapäevast elust Vietnamis, et Vietnamist, mida ei saa lugele sellest Vietnamist, mida ei saa lugeada TT-reeferaatidest.

Saigonis on kõrvaldatud 1968. aastaja sõjaku rünnak tagajärjel suurel ulatuses. Tänapäevilised on sõjaväelaste likkagi väga kahjulv osatähtsuse. Lühikese ajaga on kella ühest õnnel. Uue kogu linna on müüdnü niis sõjaväelaste asustusi ja kindlustusi. Tähtsamad hooned ja lihtsused on valvatud ja kaitsitud okstraadil ning liivakottidega. Enamik kodanikke võib tegelikult osi kokkulest. Igapäevane elu kulgeb oma rada. Majanägemine areneine jätkeb vaatamata käimasolevale sõjale. Kaubandus on elav. Võib-olla isegi väga elav. Saigonil on kogunenud, nagu teistes linnades, maade suurilnadesse palju inimesi. Nad on jäänud üldarvestuse põlumajapidamises tehnilise arengu tagajärjel. On teinud töösju küllus. Osa inimesi leiab tegevust väikeetotustuses, peaaeguikult tekitati alad, kuid ka omavalitsuse-asutustes ning elavas eluettegevuses. Täiesti loomulikult

on palju täpiliselt kutsutud sõjaväike, kuid vaatamata kõigele on olemas töösju iluajaks.

Arvestades ma suure vaesusega, vabates meid mõeldus, et siit-matorkav Saigonis tekitab rahva-gruppide kõrge elamistase, mida ei saa võrrelda siemaga.

Müüa kogu viimase sõjaväelaste-le ja korrallade nende igapäevast teinimistist on tasuv äri. Rõigiva-litus tootab rahvast rahalist, kuid töötuse osatähtsus on ka mõjuv. Rahvas ostab üldiselt palju tarbe-kaupu. Laiast taritavat on mootor-jalgtraks. Kui palju mootorjalg-traks Saigonis on, on keegi hinnata, kuid arvatakse, et iga kümnes omab sellise liiklusvahoni kolmelmijoni-lise hinnas. Sellega pääseb kergesti elast ja saab ka sõidutada perekon-nali. Kõikide linna autohob-i-ühing liiks paar aastat tagasi pankroti ja sellest ajast ei leidu üldi-dit korrapärast liiklust võimalust. Kasutuseel on takisauto, jalgratta-lahel ja kolmveljaline kussid. Mis oma ehitusest kujutavad välja-ehitatud mootorautid.

Ehitustud Saigonis on võrdlemis-i ühtlase tasemega. Linna keskoos on linna-äärastele arnenaval maju, kuid enamus tavalist lihtsapräe-mad. Maal, näiteks Mekongdelas on ehitustud väga erinevad. Ehitusmater-jalik on sageli lehed ja pilloorg, mida vee jüres palju kasvab.

Toidu puudust Saigonis ja Me-kongdelas on üldiselt saagindud on väga hõbe. Põlluharjad tulevad ümasti ilnadesse, turule oma saadusi müüma ja varustavad end ilnass ilnassuagis tooritlades ja kaitsega. Loodis on väga elav. Müügil on ta piratud arvat amee-rika konserve, kuid peaaeguikult

Kevadised kordus-õppused jäävad ära

kokku ühisokkondliku vastutusega. Kõrgepalgeline nõudmised pole mingi viisil kooskõlas stabiilise ühis-okkondliku majandusega.

Riigiteinustajate esindajad märgi-vad, et kaitseväe sõjaväelaste kuu-palgastel ei pea palja, kuna kaks kolmanikku liikmeskonnast kuulub gruppi, kus kuupalgad on 2000 kuni 3500 krooni. Ja nende standard on viimaste aastade jooksul pidevalt lan-genud. Streigi kohta toinitatakse, et tegemist on umbes samasuguse situo-ningiga, nagu see toimus hiljuti LKAAs kaevandustes ja mujal.

Vale seisab ainult selles, et praeguse konflikt on siiski seaduspä-rane ja olemas antiehitilisege niisolekti. Kellegi pole kavas ohusa-dagi riigi majandust, püüdes on vaid vastu tulla kõldelede nende-le, kelle eladesstandard on fakti-liselt langenud.

Kümnaseel raudteestriid on tek-kinud raskusi ka posiidistribut-tioonis, keskliit pikakaitl Hindel. Esineb kirjanduse teadus ja nau-dele saadetise hilinemisi, heolimat sellest, et post on püüdnud trans-porte korrallada maanteedel ja osal ka lennukil.

- Oaklandis, New Jersey osariigis USA-s tähistas 75-nädal sünnipäeva Rosalie Saarheit. Ta vanemad rünnasid Eriipalust viile. Dudovskas kas tekkisid ette kiitad. Abielus a. 1918. Pihkvas Peeter Saarnikud ja püüdnud tagasi kodumaa ja töötas Tallinnas Loomupel klassiva-hu majanduse. Eestis saabus ta a. 1960 palja ilmuu. Jurek on a. hiltekifirma direktoriks, Oaklandis. Teine poeg, Joann Saarnit on tunda kunstnik Toronto.
- Putudajärki hilj majapidamises kujuneb eelarvestaate lõpuks. 30. juu-nika arvestuste kohaselt 15 miljard-i 600 miljon dollari suuruses, mil-lest 65 miljardit tuleb kirjutada 91. Kongressi arvele, kes määras suu-masid rohkem kui president võimali-kus püdis.
- Amerikka Rohodes'i nimelise stipendiumi õpinguteks Inglismaal Oxfordi ülikoolis said eestlased John C. Luik ja Paul A. Kabe, kellest esimese doktor. Kallifornias ja teine Oklahoma's. Stipendiumi väärt 60 kandidaadil hulgest ja stipendiumid jooksevad kolme aasta jooksul, igal aastal 3,120 dollarit.

MIATT ANNIKO

LGP. HARRA O. TAAR!

Teie soov EPL nr. 2, 9/1, 1971 lu-gesid, et Vietnami sõjast on tunda-dud liidlasenda üldisuse mõtte, kelle esindajana Tili kindlasti puudub val-litus, mille tõttu Teie soovi võiks võtta ehk ainult Teie isikliku sooviga saada eriselt austatud E V saas-täpseks aktusele.

Vabadussõja veteranid on aktus-let austamise küsimust diskuteerinud siin-samas siin-ses keskusis kus saavad Vabadussõjast oesvõitnud isikuli-ku, mille kõik mitte küna kuuluvad, kel-le nimele Teie end esitate. Küsimust isikuli-geel kaaludes jõuab koostajale-tele poolt üksmeelse otsuse, et Vaba-dussõja kaverlades austamisel ei austata mitte "mille" isikuid oesestel-telele riist on annetatud, vaid just E V Vabadussõja riiki Eesti Vabariiki-ki kõigepealt tunnustust, millele nait-te äga Vabadussõjast oesvõitnute au-tes puudub.

Olen isikuli-ke E V Vabadussõjast võitnud oma, saades riistat erilises kõrgilises, kuhu saanud oma val-bal tahtel siirdunud, — haavata. Kõik see siindis ainult Eesti omariiklike huvides, mitte äga mingi enesestau-tamise taganõue äga sooviga.

Meie ei tohi unustada et vabadus-sõjast oesvõitja on paljudel taske teestada, mida äga mainit ebasus element ühikult äga kasutat, kol-lega aktuesalises korralduslamine eesvõit. Eestis äga ajilist sõjast oesvõit-ohud veld jõudnud kahekahoga ar-vulisse vanuusse, sest mõned eba-kained ja teised suure naeru ja nal-jat saate. Kes äga oild tekitlud Vaba-dussõja veteranid, need tundsi al-lesse palaganitamine pärast ainult kurba meele, et ei võtnud "austami-si" ossa.

Meie ei tohi unustada et vabadus-sõjast oesvõitja on paljudel taske teestada, mida äga mainit ebasus element ühikult äga kasutat, kol-lega aktuesalises korralduslamine eesvõit. Eestis äga ajilist sõjast oesvõit-ohud veld jõudnud kahekahoga ar-vulisse vanuusse, sest mõned eba-kained ja teised suure naeru ja nal-jat saate. Kes äga oild tekitlud Vaba-dussõja veteranid, need tundsi al-lesse palaganitamine pärast ainult kurba meele, et ei võtnud "austami-si" ossa.

Lõputu tahakini teekoldeid rõ-hutada et enamus tegelike Vaba-dussõja veteranad ei pooda sellist isikuli-kevust austamine nagu seda ei ole ühtegi Talluri suuruses, kuit äga Vabadussõjast austamist nende kaverlades aktusle.

Austaval! x-x-1.

Göteborgi Eesti Seltsi uus juhatuse. Vasakult: E. Kandla, H. Engso, A. Saarto, E. Lilleste, V. Kolk, E. Aibast ja H. Suu. (Foto: Kopier).

Norrköpingi EELK Segakoori juubelilt

Teatavasti pidasid Norrköpingi eesti lauljad kaheksandat juubelit. Praegune EELK segakoor sai kümne aastaseks ja esimese eestlase koori asutamise Norrköpingis täitis 25 aastat. Sel puhul toimus Norrköpingi "Rills City" ruumes kontsert-aktus, millele järgnes koosvõlbimise külastus oli saanud Stockholmist, Göteborgist ja mujalt. Piduühtlusest osavõtt ühtlas isegi optilistlikumad enamusel. Saal oli viimase kohani täis.

Aktus algas koori motoga esitluskandides, mille on loonud hellelooga Eduard Tubin A. Kaseladi sõnadele. Nüüd hõlmas laul tõuse kõrgelale ja südamed süüta sa loomavast tules, et pölvist polve võtta kõlada veel me lauludes helisev emake! Hoogne ja võimas moto lõi akustiliselt ebaühtlase saali rõhkuma ja hea kontakt publikuga olgi saavutunud. Sellele järgnes koorivõimne Jaan Allase avasõna, kus tervitas peokülalisi-laulusõpru ja teid, ja koorilaul on meid eestlasi alati liitnud ühtsaks perekaks.

Koorilaulu lüü traditsioon on muutunud pagulaste mandritevaheliseks sõprussillaks ja ühendab eestlaskonda üle kogu maailma. Avasõna järele alustas koor kontserdi esimese osaga, kus kuulidene K. Türrpu "Pühne hommiku! A. Kanti "Kui sinu laulu", M. Saare "Hällilaul" ja R. Riitsingu "Tule aasa", mis koorijuhil J. Aro kindlakäsi juhiti andid pidi sellest, milleni koor on moodunud küll eestlaste jõukalt välja jõudnud.

Peokõne pidas endine koorivõimne liikustnik Herbert Piremet. Väikepõhulise Norrköpingist lauljad, kuid kelle südamest osa on siiski oma lauludest-venade juures endise kodulinna. Kõneleja rääkis eesti koorilaulu tähtsust ja teie ühendavast võimast. Ta meenutas turismisõltumalt maastikseid kühkude, kuhu anti igale kaasas ühe küünal ja hoiaust: ärge laske käsi lahti! Sama hoiaust andis ta edasi ka eesti lauljatele ja lõpetas tsitaadiga: "Üks meist meid vaevab, Norrköpingis on üle elanud mitmeid tunde ja mänu, kuid rõõmsust tunde on see praegu jällegi tumeist.

Seerjolele kutsuti välja koorijuhil ühendamiseks need kooriliikmed, kes koori asutamisele aitasid on kaasas

olnud ja neid oli pesaregu poolt praeguseni koosseisust. Pärast koori dekoreerimist annetatud koori märke ka sõprussillakel, kes Norrköpingi eesti koorilaulu arengule kaasa on andnud. Nende austamisel saalis laulus koor M. Härma "Nooruse ünenägu".

Tervitusi juubelilist tõi: Rootsi Eesti Lauljateühenduse esimees J. Kant ja pr. E. Truuvet, Stockholmist Eesti Meeskoori M. Gering, Göteborgi Eesti Naiskoori Harry Truus, Edasi tervitasid Norrköpingi E. Koolisprasi E. Lilleste, Th. Jakob, Norrköpingi E. Kodu ja Skautide liipkonna poolt A. Pundi, Rootsi E. Rasmustoni sekr. Kr. Meikop, Eesti Rahvusliku Liidu poolt Viljas Nalris ja Norrköpingi EELK esimees O. Koch. Tervituselõpetamised olid õnnitlenud: prof. Juhan Avik, Stockholmist EELK segakoor, Göteborgi E. meeskoor, Kesklinna E. Segakoor, Aarne Viisimaa, Boris Gorman ja Juri Remm. Peale tervitajate andsid liitlased hr. J. Wirtin ja Ardo Tammi Hälsingborgist.

Lõppeõnne ütles endine Koorivõimne August Lõvi, kes leidis, et meie ajalugu on meid sundinud areneva laulharvaks ja ta kutsus meid üles jatkama seda meie esivanemate kaunist traditsiooni.

Lõppeõnne järgnes kontserdi viimane osa, kus koor laulis nelil laulu: E. Võrgu "Helise, helise ilma", E. Härma "Laulu lapepõlde", M. Laidi "Pühneotsa sõnu" ja T. Vettlini "Bei ilgi". Aktus lõppes lisapileti müümiseks oli M. Härma "Enne ja nüüd".

Pärast väikest vahesega algas koosvõlbimine kas õhtusõuiga või kohvilauas vastavalt osavõtjate soovile. Tehti ühtlasi ka tantsu kesk-koor. Pealt lahudes oli tunde, et nurgasid lüüsi juubelid võiks korraldada isegi juubelile vaheljal.

Ali

Washingtonis, D.C. põletati N. Liidu suursaadikuna hõone läheduses avalikul tänavademonstratsiooni N. Liidu liidu juhtide poolt, kes protesteerisid Leningradis kohtu ühtselt kaebelause kohta tehtud surmotsuse vastu. Lennukitõrjumise katse sihtijärgeliste juhtide kasuks toimus demonstratsioon USA Kõrgemad Linnades. Lippe põletati ka N. Yorgis.

Göteborgi E. Seltsi tegevus oli edukas

GÖTEBORGI (EFL) — Göteborgi Eesti Seltsi aastapokanoolse toimus 31. jaanuaril seltsi ruumides Eesti Majas. Pärast koosolekut raheldand st. alust valiti koosoleku juhatajaks Heino Riimar ja protokolli-ajaks Elmar Aibast, millestati teinud eesmärgid moodund aastal surnud kaanageest esimest Martin Pommerit ja seltsi hilge Fred. Tamvelust.

Tegevusuaande esitas esimees Evald Lilleste. Sellest nähtus, et selts pühitseb n. a. 25-pöet aastapäeva piduliku aktusega. Gamlendendide rahvamajas, korraldas perekonnahütu, võttis osa E. V. aastapäeva aktuse korraldamisest, korraldas Pommeri matused, muretses hõusid ja jatkab kadunu kinnisvarade hooldamist Göteborgis ja Hispaanias.

Lastesvõimekoolina "Valgeranna" juures avoritati remontitud kavalde ja korrustatud sügisel. Suvekoolel viibis n. a. 45 eestlast. Selts on siiritud endale koduruumid Eestis Majas, milleleil kasutavad lepingu alusel ka SSSR-i Göteborgi koostis, E. Korporatsioonid Liit ja noor- Selts. Seltsi esimees, esimees, tegevd niiteer, spordi, lridzhi- ja

nairing. Seltsil on kolm aulilgit ja 223 tegevliiget.

Rahvalis uruande esitas laulu Hartvig Engso. Lühikülik a. 1970 oli Kr. 44.727.71, mille tasakaluse ülejääk Kr. 1.992.35. Seltsi varandus Kr. 31.12.70 oli Kr. 7.755.93, seltsel kapitalil arv. 19.08.70 ja hüü- potegivõiga ("Valgeranna" arvel) 8.000.—.

Arumendst selgus, et seltsi majanduslik tegevus on arenenud väga edukalt. Ka kink ringid on oma tegevuses näidand aastavahetusel ütlejääke.

Revisjoni-komisjoni aruanend esitades nentis Aldo Parlo, et "rahvaline asjajamline on korras".

Kõik aruanne kinnitati koosolegi te poolt ühehäälselt.

1971. a. tegevuskava, mille esitas esimees, niieht et senise tegevuse jätkamist. Peatsake valjalikkus korraldada arvupidu, perekonnahüti ja muid seltskondlike kohtulõuemeisi samuti kultuurilisi üritusi koostöös teiste organisatsioonidega. Loteriitombola korraldud veebruaril lõpu- nendil.

Esimees valgustas ka lüüskerkitud uusi probleeme seoses lastesvõimekoolina. Nii on selgunud, et linnavalitsuse toetust saavad ai- nult need lapsed, kes elavad Göte- borgis arvupidu, perekonnahüti ja muud seltskondlike kohtulõuemeisi vahetuses peab olema täisarv lapsi.

Seniste kogumuste põhjal võti tehnik täisarvu suurvõimelise küsimise teises vahetuses. Teid esimeses arvus, et seda on võimalik liid Göteborgis eluvate soone lastega.

Laekuri poolt esitati 1971. a. eelarve tasakaalus Kr. 46.300.—.

Tegevuskava ja eelarve võeti koos- oleku poolt üksmeelselt teatavaks.

Juhatuses valiti (ja hiljem järg- sid ametid omavahel): E. Lilleste — esimees, E. Aibast — abiesimees, V. Kolk sekretär, A. Saarto — abisekretär, H. Engso — laekur, E. Kandla — abilaekur ja H. Suu — varahoidja. Juhatuses aasmekas va- liti O. Kopler, A. Ojari ja J. Lille- n. Revisjoni-komisjoni valiti: A. Parlo, H. Jõgi, E. Hennig ja A. aasmekas H. Jürgens ja G. Tomander. Lastesvõimekooli toimkonda valiti V. Lilleste, E. Kriisa ja H. Lok- ke.

Pooleitist tüüli kestnud üheksalea- koosolek lõpetati koosoleku juhataja poolt tänuksõnadega endisele ja edu- soovidega uuele juhatusel.

ERF-i uus Esinduskogu

Uus Riiksvõimefondi Esinduskogu on loodud 1971–72 aastaks on nüüd lõplikult seadustatud. Naga- da, toimisid valimisnädal Stockholmis jaaskonnas, kuna teistes valimisjaoskondades oli üles sead- tud kandidaatide sama palju kui kulus valimisele jaaskonnades. ERF-i valimislootikonna koosoleku ot- suseks 15. det. 1970 loeti seetõttu teist valimisringkondades esita- tud kandidaatide kõik valitaks Esinduskogu liikmeteks ja nimelt:

Lundi valimisjaoskonnas — Olav Mathiesen, Malmö-Hälsingborg-Hö- ganis-Hälsandist valimisjaoskonnas — Eugenie Susanne Järvik, Juhan Eralu, Hans Nurk ja Egon Meier. Göteborgi valimisjaoskonnas — Evald Ad Harjula, Kaarel Alti, Evald Soomägi, August Taar, Gerhard Peet, Harri Laas, Juhan Saare, Emil Odraks ja Jaan Süti, Alingsås valimis- jaoskonnas — Kaarel Kõrvas ja Martin Juhkam, Helsingborg-Norr- köping valimisjaoskonnas Arvid Randes ja Arvo Mägi, Eskilstuna va- lisjaoskonnas — Johannes Oja-

sun, Vilho Väken, Södertälje järve- l ja Philipp Salli, Söderstälje valimis- jaoskonnas — Herman Somp, Upp- sala valimisjaoskonnas — Arnold K. Vinke, Artur Mägi, Eduard Ke- lli ja Kalju Valdmäa, Kumla va- lisjaoskonnas — Aleksander Paal ja Boris valimisjaoskonnas — Karl Spirka ja Sigrid Põdrus.

Stockholmi valimisjaoskonnas kan- didaate 40 kandidaati 36-le Esindus- kogu liikme kohale. Valitaks ota- mus: O. Aine, E. Ellas, A. Horn, R. Jalakas, R. Kassik, H. Kisk, T. Kint, H. Kohn, E. Krepp, M. Krii-

Akad. eksamid

Chalmersi tehnikaliikliku lõpetas aktiivselt Ilmar Reepalu. Ilmar Reepalu on varem lõpetanud samas liikliku te- ja vesihütuute oskonna tsiviilinsenerina.

Ülemaailsest korraldatud ring- kühuse vastustel selgus, et rahva- poliitiliselt president Nixonit olevat premaral kui Albama kuberner Wal- lace, Kallifornia kuberner Reagan ja asepresident Agnew, kõnelema- ta demokraatide partei tegelastest.

sa, R. Kuutma, R. Kõrper, K. Kõr- rik, T. Kõnnap, L. Laid, A. Leu- berg, I. Marand, I. Martinson, B. Mäelo, V. Mänd, J. Mühlberg, H. Nurk, S. Nurmele, I. Pajkaj, V. Palm, M. Parre, E. Penno, I. Randmets, K. Riiskivi, E. Rumma, V. Saluste, I. Schönborg, M. Tagel, R. Tarmet, J. Ungerson, I. Vaher.

Kandidaatideks jäi: V. Meeter, E. Tender ja A. Renning. Valimis- toimkond kinnitas omal koosolekul 18. jaan. valimislootikonnas. Uusi esin- duskogu astub kokku märtsi kesk- paiku.

Hugo Summer In memoriam

Hiljuti levis kurb sõnum, et endine kooliinspektor Hugo Summer on jäädavalt lahkuud elavate hulgast. Lahkunu kuniis vanema generatsiooni kooli- ja hariduselge- laste hulka, kellel on olnud võimalus seista iseseisvusaegse eesti kooli hõlbi juures ja kes on juhtinud kassa tegutsenud kooli vilja- ja koolimisel kogu iseseisvusaia kestel.

Pärinedes Põhja-Tartumaa koolijuhataja perekonnast, sai Hugo Summer oma kutselise hariduse Tartu õpetajate seminaris ja Türiisi õpetajate instituudis. Veel Vabariigisaja keerises, millest ta osa võttis vabatahtlikuna, valiti Hugo Summer 1919.a. kooli- noorikuks Harjumaa, milline amet hiljem ümber nimetati kooliinspek- toriks. Selles ametis tegutses ta innukalt ja kogusruulit kogu iseseisvusaia jooksul. Eesti iseseisvuse algusaial püüis me rahvaskooli mõ- ne liiketse aasta kestel 3-astase valukoolist 6-klassiiseks alikooliks. Kui selles viiga kiiret arengust Har- jumaa koolid sammusid esimeste kooli- noorikuks, mis olid sinisid koolides muuhul- gas teostati kuue-astane koolikohus- tus vabatahtlikult enne üleriigilist koolikohustuse kehtestamist, siis on selles viiga suured teened Hugo Sum- merilt kooliinspektorina. Algukest hiljem ümber nimetati õpetajatekon- gas kõige parema kottina, mis on tu- lemusriika kasvatustöö tähtsaimad eeldused.

Ollesse kutsutööd kõrval võttis Hugo Summer innukalt osa vabariigis- tööst organiseerimisele. Eriti südame- lähedased olid talle raamatukogud ja kooliõpetajateühend. Arvukalt õpetaje täienduskursustel esines ta kord- duvalt lektorina pedagoogilistes ari- nides.

Siirdudes pagulusesse on Hugo Sum- mer töötanud õpetajana Söderhamni

Hugo Summer

laagrikoolis. Eesti Komitee Kooli- toimkonna Koosseisus on ta tegutsen- ud eesti rahvuskoolide hülvangusis toimkonna algukest peale, kus tema rikkalikult kogemused kooli- ja kas- vatustöös on suurel määral aidanud kassa paljude probleemide lahenda- misel ja esilekerkivate raskuste üle- tamisel.

Lõpule on jõudnud viimastat töö- mehe ja innuka haridusveterani mai- ne rännak. Siiras tänuandus toovad need tead Sulle viimase tervituse ki- gli sõprade, kaastööliste ja õpilaste poolt nii paguluses kui ka kodumaal. Soovime Sulle rahuliku puhkust pärast rasket elu ja pikka viljakat tööpäeva.

Sit tibi levis terra!

THEODOR KÜNNAPAS

EPK Göteborgi Osakonna aastapeakoosolekus osavõtjad. (EPL-foto Kopler)

Göteborgi põllumehed pidasid koosolekut

Göteborgi Põllumehete Kogu pidas oma aastapeakoosoleku 30. jaanuaril. Koosoleku juhatajaks valiti Gustav Tomander ja protokollikaks Elmar Märtin.

Tegutsusarandest selgus, et göteborgi EPK-le on aasta 1970 olnud üsna töörohke. Toimused kodumaa tradit- sioonide jätkav suvepüüdi Võidupüha ja Isanipüeva tähistamiseks ning lõuku- püü, millest üritused on kohapeal populaarsuseks kujunenud. Ka seekord olid pidurumid viimase võimaluseni täidetud liikmetest ja nende külal- lastest. Rikkalik toidulaua kõrval ei puudunud ka kultuurine meelelahutus.

Göteborgi EPK aitas tõhusalt kaasa 5-nda Eistundkogu valimiste läbivi- misel, andes 12-liikmelisse valimis- toimkonda 5 liiget, nendest Elmar Albaeti toimkonna esimehena ja Ta-

H. Treufeldt in memoriam

Lühike telegrammiline teade Augs- burgist teatas mõeldud laupäe- val, et seal on 23. jaanuaril sur- nud Helmrich Treufeldt, endine ak- tiivne tegelane Saksaama eestlas- te keskkonnas, Punnase Ristsis ja leides eesti organisatsioonides.

Kadunu põlvnenud Helme-Jõgevaste Treufeldtidest vanast sugukonnast. Ta sündis 22. märtsil 1904 mõisavallit- ses ja pojana. Ta lõpetas 1922 Viljandi Maakonna Põhikooli Reaalgümnaa- siumi reaalaru, jätkates õpinguid seejärel Tartu Ülikoolis. Kooliõpe- lasena võttis ta vabatahtlikuna osa Vabariigisajast Viljandi-Pärnu Kooli- õpilaste Pataljoni 1. roodus, saades lahingus hahveta. Ta oli oma 15 eluaastaga üle 20 mehemärgi ega vap- ramaid rindemehi.

Tartust siirdus kadunu tagasi Viljandi, tegutses seal ärilisel, siis raamatupidajana ning pikemat Vi- jandi linnavalitsuses Kaubandus- tööstussakonnas juhatajana. Akadee- miliselt kuulus ta korporatsioon Sa- kalasse.

Väljarändu Saksaamaal ei saanud kadunu kassa teha terviselisel põ- justel, kuna ta põgenikeaastast pikki rida mõeldus sanatooriumis. Trosti- nud haigust tuli ta sanatooriumist siiski välja ja siirdus tööle eesti or- ganisatsioonides, alles tündesid järgi aendamatat tööjõuks keskkomitee esvanajajana ja arve- ning raamatui- pidamisliis korraldajana, samuti Pu- nase Risti asjajadeajajana. Lõpuks sur- des tervistlik olukord kadunu siiski eest lahkuma. Ta siirdus Augs- burgi, kus nüüd lõppes ühe ha ka- lase, haruldased sõbraliku ja abival- mis mehe elutee.

V. K.

Kohaliku elu

LUND-MÄLMÖ

EV aktus
Lundi, Malmö ja ümbruskonna eestlase ühine Vabariigi aastapäeva pühikemine toimus laupäeval, 20. veebr. algusega kl. 15 Sirius-Ordeeni ruumes, Rundelsgatan 15 B, Malmö. Aktuseksime ins. Ägu Kriisist, Mäl- möst, muusikalises oans bass Valdeko Jürisloo Stockholmist.

STOCKHOLM

Võrultase pidu
Kaeme perra võrultasest! Saame kokku laupäeval, 6. märtsil kell 18 Eesti Majas, Regeringsgatan 24. Eeskavas muusikalisi ja sünnilisi et- tekandeid meele nooremalt põlvit. Ohtusöu - külm, see ja kohvi. Hind 32.-. Üleandaja 1. Marandi - tel. 54445 või O. Salum - tel. 828602 (õhtuti). Tere tulemast!

Leinateateid

Eestis suri 9. jaanuaril Klara Toom- sau, sünd. 17. okt. 1890.

Baltimores suri 27. jaanuaril Hans Anniko, sünd. 26. aug. 1902 Liivias. New Yorkis suri 27. jaanuaril Lüh- similjon Ürliko, sünd. 8. nov. 1892 Alba villas Järvamaal.

Stuttgartis, L.-Saksamaal, suri 27. jaanuaril Wanda Rosenvald. Norwalkis, USA-s, suri 22. jaan- uaril Mart Kaup, sünd. 6. märtsil 1893 Saaremaal.

Minneapolisest suri 29. jaanuaril El- vine Oravas, n-nä Eritis, sünd. 14. sept. 1863 Järvamaal.

Detroitis suri 1. veebruaril Roman A. Koolmar, sünd. 8. mail 1904.

Baltimores suri 23. jaanuaril Hend- rik Roosioorg, sünd. 21. sept. 1899 Ka- rulas.

Eestis suri Liisa Siigior:
New Yorgis suri 2. veebruaril Amalie Triefeldt, sünd. 11. okt. 1897 Helmes.

"Miks arstid kannavad lõkusel alati kummikindaid?"
"Sellepärast, et ei jääks järele sõ- mejalgi."

ELP ristsõna nr 2

Paremalt: 1 mu 4 kuninglik auto- klubid (rootsik. lüh.) 6 isikl. aeseona (os. k.) 8 rootsipärane mehe nimi 10 kodan. 3 kuningriigi 11 soola 13 eesti naiskirjanik 14 kütis Harjumaa 16 kreeka täht 17 põse, näo 19 õpetab (rootsi k.) 20 tuntud sõrdpõlvi Stockholmis 21 vananimene (murde- des) 23 armus 25 peallinn Aafrikas 28 kütisus 22 vastupidava 36. jook. 25 ühtunud aine 37 alasti inimkeha ku- jutus 39 nädalapäev 40 priivat 42 naiste nimi 44 aas metsast 45 eksisteer- id 46 Doonau ilisõigil Baleris 47 Eesti kirjanik 48 süütelu 49 arglikku 50 polen informeeritud.

Alla: 1 muistend kangelaest 2 te- ra vili 3 on magusel magus 4 kaunist 5 eemal 6 Skandinaavia lennuliin 7 lühed 8 muusikaline mõiste 12 ka- duld 15 jäsemed 17 kreeka täht 18 kalleim vara 20 kääne 22 ligutus veepinnal 23 k. Kippingit roman 24 Saksa filmilühis Dagoveri esinimi 26 nemed 27 auk 29 kuulub end. Lõu- na-Ameerikas 30 kuulub paadi juur- de 31 pidalitõbi 32 tead. elukuts 33 paratlik kuivama pandud vili 134 en- ne pilkuse tõugu 37 hullumeelne jooks 38 muusikapala kolmle 40 anks- sa filmilühis Sommeri esinimi 41 end. ingl. kroonkoloonia Araabia E-18 mi H-18 a¹

poolnelerid 43 on (saksa k.) 45 naiso- levers.

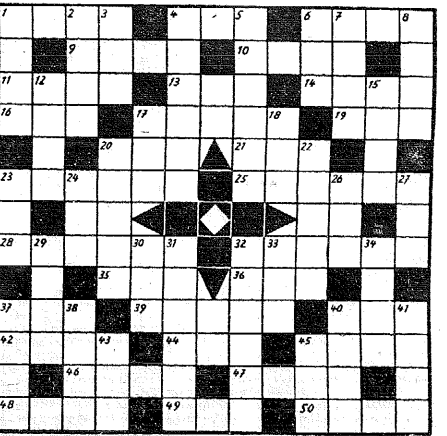
Oige lahenduse järele annavad järg- mind numbrid kokkulegudes tuntud koorilaulu alguse.

p-23 p-42 a-5 p-26 p-32 p-6 p-1 a-15.

LAHENUS!

Paremalt: 1-A ieu 1-D jääk 1-H au s-A lu 2-C jäähoki 3-A luu 3-D 3-H A-4 A-4 usk 4-D Paistu 5-A salakeelt C-A the 6-D lamana 7-A rüü 7-D laas 7-H am 8-A Apile 8-E th 8-G üri 9-A aps 9-D US 9-F Odn 10-A tegu 10-E ihe 10-H os 11-A oda 11-D sai 13-G end 12-A la 12-C laev 12-G sai 14-E vinti 15-A Ate 15-D mis 15-G asi 16-A tosin 16-F Tsad 17-A, A. 17-B kõnelema 18-A sed 18-D emu 18-G lai 19-A saanisti.

Alla: A11 illustreator B-1 süusa- hüpped C-1 ujuv D-1 jääpall E-1 häv. P-1 sõlm G-1 koe H-A Ake 1-1 üsantamine E-4 akateia G-4 sea H-4 t C-5 le P-5 ema H-6 marionett G-7 Subedits C-8 is D-8 süvasinamine f-8 hüvibüüs C-10 ga 1-1 druid B-12 Aalto C-12 lumesõda E-12 es A-13 laas E-14 vine G-14 na H-15 Sam G-16 sei A-17 as B-17 kea 1-17 ait end. ingl. kroonkoloonia Araabia E-18 mi H-18 a¹

Puhastustöö Moskvast

(VE) — Kõik ülane korrespondentid kinnitavad, et augustis-septembris 1970 teostati Nõukogude Liidu informatsiooniteenistuses põhjalik puhastus. Ennakkilte haaras see "aktsioon" radioteenistuses ja nn. erapooletu teadeteagentuuri "Novosti", kuid ka kõiki juhtivamaid ajalehtedekirjajaid toimetust. Üld-se vallandati mitusada toimetajat. Andmed käesolevatest, et käesolevatesse puhastustööd teostatakse andis Brezhnev, kes kontrollis ka isikult selle käsu täitmist.

Eriti põhjalikult puhastus Nõukogude Liidu Radio ja Kaugenigienise Komitees, mille uueks esimeheks nimetati Sergei Lapin.

Vilimane töötas juba Stalini ajal teodipropropaganda alal ja oli pikemat aega ka Välimaa Sõdemete Pida-mise Komitee üheks tiptfunktsionäär-riks. Kuid ka müüdi kuulus Lapin Nõukogude Liidu propaganda ja agitatsiooni alal tiptfunktsionääride hul-ka. Si ta müüdi radio ja Kaugeni-gienise Komitee esimeheks määrati liiduminiistri "aukrandis" (kuuluvana valituse kogu seisu), see nähtis, mil-les ühenduse Brezhnevi poliitika os-kanv propaganda.

Ametliku teadeteagentuuri TASS'i kõrval nn. iseseisva (parietal ja va-litustesse, rippumatu) ja erapooletu teadeteagentuurina (vaba maailma petmiseks) esines "Novosti", mis asu-ti 1961. aastal.

Selle agentuuri teenistustesse val-landati nüüd ligikaudu 800 isikut. Nende hulka kuuluvad ka "maal-puiv" (agastatud) agentuuri juhataja Boris Burkov, kes püis-sel selts kohal agentuuri asutamisel saadik.

Ta "lähikamine" toimus 10. sep-tembri 1970. Üheks "Novosti" juha-tajaks määrati Brezhnevi soovik Ivan Udalov.

Udalovist nimetamine "Novosti" juhatajaks on mitmel poolvõit tähe-lepanu põhiv. Nimelt on Udalov üht-jubaltid KP ideoloogia, loelike allus varem propaganda kontrolli.Ka alus Udalovile nõukogude ajakir-janduse ja "Novosti" välismaal aru-tavate esinduste laudu (ning eriti varem maasõltumatu) tegevust rahva ganiseerimine. Aastail 1965-1970 tõe-

tas Udalov Praha Moskva saatkonnas saadiku "asetäitjana". Suu kuul-les viimasele otsustati 1968. aastal augustiavalisiooni ettevalmistamisel ning hiljem ka okukordide "norma-liseerimisel". Ka oli ta oktoobris 1968 Kiis Moskva diktandi (okupatsiooni-statuudi) autoreid.

Nende "teenete" eest annas tal-le toorkirje Tšehhoslovakkia "peaministri" Strougal (Moskva suadlusmehe) "valge Lavi or-deni".

On teada, et mitte saadik Tšer-venkos, vaid Udalov oli see, kes endas peanos Tšehhoslovakkia re-formatsioonist liidvõimend.

Tende eest Tšehhoslovakkia okupatsioonile ja vägistamisele mää-rati Udalov märtsis 1970 KP kesk-komitee selts osakonna juhataja ase-äitajaks, kes "teostatud" välismaal-del valitavate KP-de tegevuse üle. Sellega võis ta jätata väite teosta-misel Tšehhoslovakkia KP tegevuse üle. Imne 1965. aastat töötas Udal-ov KP keskkomitee ideoloogia os-akonna juhatajana (praegu "välismai-ministri asetäitja Iljushovi asetäitja-na, kellen ta endas silmapaevalet osk Nõukogude Liidus esinema lübe-ratsiona kultuurivõlu hõimamisel.

Juba juulis 1970, kui Brezhnev vallandas presiameti juhataja Mihhailovi, ennustati sellele järg-nevat põhjalikku puhastust Nõu-kogude Liidu informatsiooniteeni-stuses.

Ka Mihhailovi asemele määrati Brezhnevi soovik, keegi Stukalin-kele ülesanne on nüüd: populariseerida ajakirjanduse laudu Brezhnevi või-keid. Nende maasõltumatu tegevust rahva "haaluke" ja kaituka.

Udalovist nimetamine "Novosti" juhatajaks on mitmel poolvõit tähe-lepanu põhiv. Nimelt on Udalov üht-jubaltid KP ideoloogia, loelike allus varem propaganda kontrolli.Ka alus Udalovile nõukogude ajakir-janduse ja "Novosti" välismaal aru-tavate esinduste laudu (ning eriti varem maasõltumatu) tegevust rahva ganiseerimine. Aastail 1965-1970 tõe-

ELP-moekiri: Kevad mängupükstes

Lained ülad, nõõritud tolpe, papagoi-kirevad värvid, pikseelindid ja üld-se palju poolpikku ja päris lühikesi pükse — isegi läbiastavate ballikeide-tide all — on tänavane kevadhooga-mood, mis meenutab palju 1945. aastat. Seda eriti, mis puutub kingades-se: need on jällegi nii inetu paksu kottkalla, tõmbi nina ja rihmaga põialuht tümb, nagu tol teegsel ka-pitiitlitsiooni aastal, kus enamusele euroopa naised ei olnud midagi moepärast selga panna.

Sellelud hakkavad suvels lähe-

Erdoavariituses mustis pük-likõnd kodu ja rannarõie-trasse on eeloleva kevade ja suve suurmood. Pildil kaks soome modeli.

tema. Normaalne pikkus on 5 kuni 10 cm allpool põlvepõlve ja sedagi ainult tänavavõetuses. Siin on näi-tavasti kuuldav võetud meeste prote-ste, kes ikkagi soovivad rohkem jal-gadest näha kui ainult kingade alla. Aga üht-kuu mees on inetuke muu-natud, eriti poolpikade või üld-se pool pölvi lõppevate laide pükse-keite mudi, millel pikad sirged jak-i, nii olemeigi sekundi vältel pükisil-konnus, nagu rõõmsad lapseid min-guhoo. Kuivõrd niisugune riietus läbi lööb on praegu raeke üldis, küllap eelkõige muudigi teimeliste juures.

Shortsied seelike all annavad ka võimaluse julgemini esineda, kui se-da lubaks tavajaline alusepu. Mä tee ju midagi, kui seelik on eest või küljel hõõrde külge üles lahti nõõ-ritud, kui all on samast riidest kilt-sad, minikord pooled sõidre ulatu-vad pükside. Mõned Pariisi moema-jad, nagu Cardin, on säärast moodi-tuse naised vana-tooma moodi ki-lasikalist draperiitud käetähtsü-lühikesi sidist tunkaid ja laiu pik-i pükse pikenukselisel fignirel, kusjuures võidit ole rüde peale maalitud ja õigad liitused siravad pandad. Ja ometi on mehi, kes praktiklises dreesides ja pleksiklaas-ist "vaateaknaga" kiivres stardivad kuu poole.

Nii on ka naise mõne suu eba-ühtis ja selge etekirjutuse puudus, mis kogu 1971. aasta kevad-suve meeljoone tege rahutuks. Tänavak-keid nüüd küidagi kohmakalt va-namolemis, topitud kõrgete õlaük-

Pehmet stuccuraan mastri-ga tveedit lühikesi jakiga ja eest nõõbitava seelingu kevadkostiumi. Rootsi modell

kide nelirukiste madrusekade ja nõõritud phajooeaga.

Narrid on ka lühikesed pükisil-konnad, nagu seda näeme revüütant-istarditel, mille üle kantakse nei-nurkiste õlgadega sportlike pikki kostüümijakke. Ometi nimetab Pa-riisi kevadmoodi "la mode sage" — sõnakulmõõdi mood. See on nähta-vasti tingitud mõistatust kileide püksest, mis kenasti katavad põ-vi. Mädi ja maxi olevat juba mine-viku ja seda just nüüd, mil paljud naised on gauderööbi, mädi-pükse-seks on jõudnud kohandada. Mõõdu-ka pikkust nimetatakse ka Chaneli-pükseks.

Moes on selged ja tugevad värvid, nagu mikrokoline sidrunkollane, kobaltkollane kogu valgega ja "piäse-terengaks" beezh ning tumesinine. Palju on seakord silleiristatud must-reid, ruudud, rombide ja sõõripäa-ide ja ankru vahelduvat väine-naarjade ja roosidega. Rõõmsavärvil-lised tveeditid on ilusad gooliümum-ris ja tumesinisel flaneli-riidel leia-me punuseid triipe. Organid ja siid-ist kunstlilled on jälle moes, õistest koomevad õhukileide õlaapalad,äi-si ripub pikikade varte otsas selgapi-di alla. Külbarad on lilled või siis näilistirevied meeste kaubad. Tarku-vid on ikka veel väga moes. Kinga-ded nagu ei tahaks üldse rüüdsä. Need on kõrge talita, jämeda kontsa-ga raekeid jalanõud.

Isegi mehe mõjumeetuses on loom-munud muudatusi. Pärast mõõdunud aastate hõõda juba lühemad, mis naise nägu tegei särava kroomi, on nüüd üle mindud "kompvõide" ja puuvilla värskeite värvidele." Si-mad ilud ümbritsetud vikerkaar-avõrvidest, kusjuures silmalaine on sohkem värvitud kui silmalaini sil-juures kasutatatakse siniseid, roheli-si ja violetteid toone. Kulmud on pea-ne kaares ja heledad, ripsmed tuge-vasti mustad. Nõõjupe pead jätma vults spõhikilise püksepietvuse mägedes või mere ääres, suu sirguu kui värske puuvill. Kontuivrid peav-avad olemas selged ja tugevad. Ülal-nud tumeid alu alumine, mis võib ol-ja ka kergelt sirav. Sila tulevad huuled kokku pigistada, et mõlemaid huulevärvid üksteisega seguneks.

Põsed kenasti õnnapuubid rrossa värvi. Need on oledu uue kevadei-make-up, mille on välja töötanud kaks kuulsust: Dior ja Chanel. Vii-mase juures tuleks apudlikult veidi pentauda, kuni kumule moelooja Coco Chaneli Chanel 47. aasta va-nuses kaks nädalat enne oma keva-dise kollektsiooni esitamist Pariisi suri. See haruldane naine, keda enamus tunnub juba "Chanel" väine-koos Vile'i lõhnadil täita, on prantsu-se moemaailma valitsenud 1919. aast-ast saadik — ja seda just oma aja-tu lihtsa kostüümimooega igaks kel-lesajaks.

KARIN

E. Teadusliku Seltsi auhinnatööde teemad

1. Balti, esimese Eesti sündmusi ka-jastus Rootsi pressis 1939—1941. Eesti Rahvusfondi auhind 600.-.
2. Eesti keele ja eesti rahvuslike ühise õpetuse kahtlemata Rootsis 1944—1949. Eesti Abi Keeluse, Eesti Komitee ja Eesti Kultuuri Koon-dise ühine auhind 1000.-.
3. Gustav II Adolfi läänistused Lii-vima kubermangus 1621—1628. Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis, EUS Põh-ja Rootsi Koon-dise ja EOS Velje-su ühine auhind 600.-.
4. Inimõiguste deklaratsioonid. Nende tekkloogu, tähenduse, käesoleval ajal. Eesti Oligoplaste Seltsi Rootsi Koon-dise ja professor Aadu Lüüsi ühine auhind 1000.-.
5. Gustav Suitsu pagulisperioodi kirjanduslikud püüed. Eesti Oligoplaste Seltsi Rootsi Koon-dise ja kor-p. Filiae Patriae Koon-dise Rootsis ühine auhind 600.-.
6. Viiksmuuharvuste probleem Rootsis. Rootsi "Eestiaste Esiind-ise auhind 600.-. Müüdi määratle-ka sellel või aabnel teisel eestlaine-lisel teemal eesti üliõpilase poolt Rootsi ülikoolis kirjutatud prosemi-nari — või seminaritöö eest.
7. Üldised võivad auhinnatööde kirjutamisest osa võtta kõik eesti üliõpilased, olenemata sellest, kas nad õpinguid praegu jätkavad või mitte. Teemal "Balti, esimese Eesi-ndise auhind 600.-. Müüdi määratle-ka sellel või aabnel teisel eestlaine-lisel teemal eesti üliõpilase poolt Rootsi ülikoolis kirjutatud prosemi-nari — või seminaritöö eest.
8. "Viiksmuuharvuste probleem Rootsis" puhul ette nähtud, et autor oleks oma töö kirjutatud Rootsi ülikooli juures kas proseminari-või semina-ritöona. Nagu sellele teemale välja

1. pandud aubina juures on alternatiivset määratud, mil püüab ka Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis juhataja lei-da võimalusi tööse premeerimiseks.
2. Teemad on kirjutatud eestlasele te-mad eesti üliõpilaste poolt ülikoo-li juures, kuigi nende töode teemad pole olnud eestlase jaoks kuulutatud.
3. Tööde esitamine tähtsivaks on 1. november 1971.
3. Tööde esitatakse mürgusina os-akos suletud ümbrikus lisatud teate-ga autori nime ja aadressi kohta Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis Juba-hatusele, 10. Sõjateaduse Histo-riakum, Storgatan 41, 11455 Stockholm.
4. Esitatud tööse auhindamise tü-lumused avaldatakse Eesti Vabariigi Tartu Ülikooli aastapäeva aktusel 1. detsembril 1971.
5. Lähemaid andmeid teemade, allika-te j.m. kohta teemad nr. 2, 3, 4 ja 5 suhtes võib saada Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis juhatause poolt määratud juhendajalt (teada ühenduse-le, et Stockholmis kirjutada Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis juhatause aadressil) järgmiselt: teema nr. 2 — koolide inspektor mag. phil. Herman Rajanus; teema nr. 3 — professor Ewald Elumäe; teema nr. 4 — dot-sent Elmar Nyman; teema nr. 5 — kirjandusteadlane ja kirjanik mag. phil. Bernard Kangro. Tema nr. 1 juhendaja suhtes tuleb pöörduda Eesi-ndi Rahvusfondi juhatause poole (ad-ress: Drottningatan 15, 11160 Stockholm) ja teema nr. 6 juhendaja suhtes Rootsi Eestlaste Esiinduse poole (aadress: Sandhamngatan 1, 11540 Stockholm).
6. Selleks, et auhinnatööde kirjutami-ne annaks paremaid tulemusi, on vä-ga soovitatud, et autorid kasutaks ne-ga olnud võimalust konsulteerida ju-hendajad.

STOCKHOLM

Tänuvalvud
Täna sadamast kõiki, kes minu 80. aastapäevadele, mille lilled, telegramme ja kingitustega meele pi-dasid.

JURI LOSSMAN

KUMLA

EV aastapäev
Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel toimub Kumlas pühapäeval, 21. febr. algusega kl. 14 Folkske husi Gille-saali, Kumla Eesti Seltsi ja ERF Kuma Osakonna ühislokorraldusel. Kavast on olukorras, mille peab A. Paul, klaveripalu hr. Kärrmatt Öre-bro, ühislaule ja deklaratsioonide, Sissepääs aktusele on kõigile tasuta.

KUMLA

Eesti Seltsi peakooslek
Kumla Eesti Seltsi korralne aastap-koosolek peetakse pühapäeval, 28. veebr. Folkske Husi C-saalis kl. 15 järgmise päevakorras: koosolekule rakendamine, 1970 aruanded, 971 liikmest, 1971 tegevusaruanne ja se-ralve, valimised põhikirja ja kodu-korra kohaselt ja läbiühikimised. Kui koosoleku väljakulutatud ajaks kvoorumi ei ke ole, peatakse koos-oleku pool tundi hiljem samas ko-has, sama päevakorras, mis on ot-sevõimaline vaatamata liikmete arvule. Kõnelejad teada on maksev küsimine, liikmetele erikutsutusi ei sa-da.

KES JUHATUS

UPPSALA

Uppsala teatrid
Uppsala Eesti Kodu aastakoosolek

Kõhaliig elu

peatähe pühapäeval, 14. veebr. kell 16. onu ruumes, Geijerstgatan 12 A.
Uppsala Eesti Seltsi juhatus ära-nõid järgmiselt: esimese Armand Klivmide, abiesimeks ja sekretäri Käl-ju Nõu, lektor Oskar Keelaste, pe-ralnenne Liida Ottas, abi Erna Lai-da.

Geograafia õpingite koosolek on pühapäeval, 14. veebr. kell 17 E. Ko-du ruumes. Kõneleval hrad K. Nõu ja K. Vabtras teemal "Põhja-Euroo-pa geoloogiline ja geograafiline lii-gendamine".

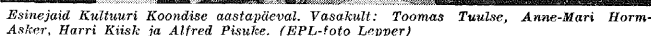
E. V. 33. aastapäeva tähistamine on 28. veebr. algusega kell 16 Eesti Kodu ruumes. Kõne pangadiirektor Rudolf Jalakselt "Euroopa suurturg ja väl-keetide tulevik". Deklamatsioonid Juri Roomitilt.

Aktusele järgneb koosviibimine kuu eiega. Osavõttus palutakse re-gistreerida hiljemalt 23. veebruariks enne juhatause liikmeid.

Leinateateid

Stockholmis suri 18. jaanuaril Alek-sander Lubi, sünd. 10. nov. 1911.
Torontos suri 30. jaanuaril Nadez-da Guier, n. na Davidova, sünd. 22. aug. 1885 Leningradis.

Kaks neegri meest, kelle ka-as-sid ka naised väikesel lastega, pandi toote aasta esimese lennu-kirvi, sundides Los Angelesis Muusika startind reitleniku 97 isikuga paradi lendama Kuubasse.

Üks mõnus äraolemine KK aastapäeva koosviibimisel

Kü'alisi mõnuses äraolemise.
(EPL-foto Lenner)

SAAME KOKKU

aastapäeva-aktusel

Seni noogsait naiseva tanulaat
 önd ja viis on meie populaarses
 operettide ja soololaulevate meistri
 Priit Ardnalt. Järgnesid publiku elu
 kilduavaldused koorile ning tä
 nu- ja austuslilled Lembit Leet
 naale, Hilma Nerep-Mossinile ja
 Rein Tubinale.”

Robert Maurus — Teile on kir
EPL talituses. Tel 06/21 34 46.

Kaupmees

Johannes Tamm'e

† 1. 2. 1971

mälestavad

**PEREK. TH. JAKOBY
OLLY KASK
ALIDE LEPASOON**

Meie armas öde

Leida Käo

* 29. 10. 1910 Järvamaal
† 4. 2. 1971 Stockholmis

Sügavas leinas

ÖED PEREKONDADEGA

Matusetalitus toimub neljapäeval,
18. veebruaril kell 14 Bromma
kirikus.

Ootamatult lahkunud armast

Leida Käo'd

mälestavad kurbuses

**KULDAHARIK
PEREKONNAGA
VALLUTARIK
PEREKONNAGA
ERNA PARIK
PAULINE RUUT**

Armast sõpra

Leida Käo'd

mälestavad leinas

**VOLDEMAR ja LEIDA
PUUR
TOOMAS ja KAI
PUUR
ANDRES ja KATRIN
AVASALU**

Liikumisi läbi raudeesriide

Okupeeritud kodumaa taeval viib-
sitsid Rootsis sugulase juures Urve
Pedriks, vendade juures Hilda Ki-
vima, ema ja juures Lembit
Pärnaste, õe juures Mihkel Mäts ja
Eva Elvine Ülgekiit, sugulase
juures Salme Kotjarova, venna juu-
res Marianne Eleonore Toonekurg
ning isa juures Arvo ja Ester Rootis.

Ameerikas külastas venna Maimu
Lemra, poega Olga Lemra ja sugula-
si Eda Kleis. Kanadas oli ema juu-
res Enno Arras, Ida-Saksamaal tü-
tre juures Helene Ainsaar ja Belgias
sugulaste juures Raili ja Jüri Avo
Kauk.

● Stockholmis koolutati maha
abiellutajana Tiina Kuslap ja
Gunnar Huss.

Meie koolivend 34-ndast
lennust

Martin Kalbus

on lahkunud jäädavalt meie
hulgast.

Teda mälestavad ja leinavad

GHISTALVEN

Kodumaal surma läbi lahkunud
armast ema, vanema ja
vanavanama

Elviine Krönkvist'i

* 23. 7. 1880 Eestis
† 3. 2. 1971 Jümmindal

mälestavad vaikselt leinas

**LAPSED ja OMAKSED
Rootsis ja kodumaal**

Meilt lahkus meie kallis vend
ja mehevend

August Sikkut

* 17. 8. 1907 Peterburis
† 22. 1. 1971 Leningradis

Sügavas kurbuses

MAX ja FRIEDA

Usulised raadiosaated igal pühapä-
teisel ja reedel kl. 18.30-18.45 lii-
hilainel 31 m. Trans World Radio.

EEL KIRIK

STOCKHOLM: Jakobis peajuma-
lat. 14/2 kl. 15. kog. õp. oreil P.
Ardna, laulur. Piiblisalmid tel. 08/
21 22 77.

BORAS: Carolis palvapäeva juma-
lat. 14/2 kl. 15, karjasekiri, laulur.,
õp. O. Kodres.

GÖTEBORG: ELK Gbg ja Lää-
ne-Rootsi kog. EV aastapäeva mä-
lestusjumalat. Kristiines 20/2 kl. 18,
piiskop S. Danell, oreil PG Ström-
berg, solist Helge Aro-Cervin, laulu-
lehed. Lipuvalves Gbg lipkondade
noored.

GÖTEBORG: Eesti Ev. Lut usu
Gbg kog. EV aastap. jumalat. 20/2
kl. 15 St. Paulis, rahvusliku toovad
sisse skaudid, laululehed. Abipraost
K. Fr. Sörg, solist J. Peetso, oreil
L. Lindblom. Pärast Naistungi kohvi-
laud kog. majas, Stockholm. 14-16.

HALMSTAD: Olaus Petris EV aas-
tap. jumalat. 21/2 kl. 13.30, abipraost
K. Fr. Sörg, oreil B. Ström, laulu-
lehed.

LÜBECK: 20/2 kl. 15 jumalat. ja
EV aastap. mälestamine, õp. E. Kä-
gi, oreil hr. Remmel.

NORRKÖPING: Matteuse kirikus
EV aastap. jumalat. 21/2 kl. 14, õp.
K. Kool, oreil H. Piirimets, kog. se-
gekoor J. Aro juhata. laulur.

OLDENBURG: Jumalat. ja EV aas-
tap. mälestamine 21/2 kl. 15, õp. E.
Kägi, oreil J. Kaljurand.

ROTTERDAM: Jumalat. ja EV aas-
tap. mälestamine 28/2 kl. 15, õp. E.
Kägi.

SPRINGE: Jumalat. ja EV aas-
tap. mälestamine 24/2 kl. 15.30, õp. E.Kä-
gi.

EESTI AP. ÕIG. KIRIK

STOCKHOLM: Püha Nikolai Pea-
kirik, 14/2 kl. 11 liturgia ja hinga-
palve, mälest. metropol. Aleksanderit
ja ülemp. Georg Karmat.

SOOME ORTODOKSNE KIRIK
GÖTEBORG: Guldhedeni ortodoks-
kirikus liturgia 14/2 kl. 13, ülemp.
M. Juhkam.

MÖLNDAL: Õhtuteenistus 13/2 kl.
17 M. Pitkimehnen kodus, Krok-
siits Park. 65, ülemp. M. Juhkam.

VABAKIRIKUD

STOCKHOLM: Angsari, Kungs-
holm. 23. jumalat. 14/2 kl. 16, koha-
likud vennad, peakoosolek.

STOCKHOLM: Eesti Nelipühi Ki-
rik, Bravall. 11, 14/2 kl. 10 püha-
päevakool, kl. 11 jumalat., H. Laur,
koor. 19/2 kl. 19 piiblitund teemal
"Karismaatiline ärkamine", Allan
Laur.

BORAS: Blåbandi saalis, Stjärn-
sköldens. 5. jumalat. 13/2 kl. 18, 14/2
kl. 11 ja 17/2 kl. 19, Herbert Söder-
holm Kanadas.

ESKILSTUNA: Elimis jumalat. 14.
veebr. kl. 15. O. Targama.

GÖTEBORG: Blå Bandet, Erik
Dahlberg. 10. jumalat. 13/2 kl. 17
ja 14/2 kl. 11, O. Loogna, A. Milder
ja H. Nyman.

GÖTEBORG: Smyrna, Park. 1.
13/2 kl. 17, Blåbandis 14/2 kl. 15,
Kubja ning Loogne, solo, duett ja
koorilaule. Samal ajal pühapäeva-
kool. H. Söderholm 20-28 veebr.

HELSINGBORG: Slottshagskyrkan,
Långvinkels. 26. jumalat. 18/2 kl. 19,
H. Söderholm.

NORRKÖPING: Tabernaekl,
Kung. 26. jumalat. 14/2 kl. 13, koha-
likud vennad. Eesti Osak., Brädd-
gatan 54, palvet. 13/2 kl. 17, kõnet ja
laulu helilindid.

Akad. eksamid

Uppsala ülikooli farmatseutlises
fakultedis sooritas farm-lik-eksami
Urve Meresaar Stockholmist ja farm-
kandeksami Tiina Kurol Angenhol-
mist.

Surmamõistete kongi astus val-
vur.

"Kuulge," pöördub ta surmamõis-
tete poole, enne kui teid homme
elektritoole pannakse, küsitakse teie
viimast soovi!

"Ja mis siis?"

"Teile on juba kõik ükspuha, et
paluge, et mu palka täiendaks."

Huumorit

Nixon, Kossogin, Mao ja paavst
kõnelevad omavahel sidemetest Ju-
malaga.

Nixon ütles: "Meie elame Juma-
last antud maal, seepärast on meil
temaga ka parimad sidemed."

Kossogin: "Meie sidemed on palju
paremad. Meie oleme nii palju kos-
monsate üles taevaruumi pöörutanud
ja enamuses on need ka jäänud sin-
na Jumala kätte."

Paavst naeratab: "Uskuge mind,
aga kõige paremad suhted on siiski
minul. Oma kuldse telefoniga võin
ma otse temaga kõnelda. Alles täna
hommikul kõneldin ma temaga."

Mao jääb kuulutama ja küsib kaht-
lustavalt: "Millal see oli?"

Paavst: "Ümber nii pool üheksa
hommikul."

Mao: "Sa valetad! Sel kellaajal pol-
nud ma üldse koduski."

Kuidas reisida

Algus lk. 1

Yorki, Washingtoni, Chicagot, Buffa-
lot, San Francisco, Los Angelesi,
Las Vegas, Gran Canyonit, Tucsoni,
Toronto jt. paiku.

Peale nende reiseid on võimalik
individuaalsed reiseid, kus rei-
sia ise valib oma reisisihti, kasu-
tades aga neid oodustusi, mida
planeeritud sõidu ettevalmistamine
Rootsist annab.

Nagu teada, on USA seselend suh-
teliselt odav võrreldes Euroopa-
ga, pealegi saavad välituristid 50 prots.
hinnalandumust. Tingimuseks on aga,
et viimane etapp lennust sooritataks
se kõige varem 13 päeva pärast len-
nu algamist, samuti nõutakse et tu-
leb teha vähemalt kolm peatust 4
tundi. Nagu sellest nähtub, on ra-
battipiletis tegemist tegelikult ring-
reisipiletiga, mida saab osta siit
Rootsist ette.

Süsteem on tasuta ka siis, kui
reisija kõiki ettenähtud reisisihti ei
kasutagi. Hindadest saab ettekujut-
tuse, kui märgin, et sõit New Yorgi-
st San Franciscoosse — Los Ange-
lesse ja tagasi maksab ainult 736
kreani, tuur New York — Detroit
— San Antonio — Houston — St.
Louis — Cincinnati — Dayton —
New York maksab kr. 549.-.

Ka Kanadas on sellised edavreisid
võimalikud, milliseid pealegi saab
kombineerida USA-reisidega, kuid
sel juhul ainult sama lennufirma
raamid. Air Canada lendab mh.
Los Angelesse, Chicagosse ja New
Yorki. Kanada ringreise võib alusta-
da ka New Yorgist.

Ameerika on ka bussireiside maa
— Greyhound-bussiliinid on üld-
tuntud, samuti Continental Trail-
ways. Siin võib 99 dollari eest sõi-
ta piiramatu arvul 21 päeva jook-
sul. Kui piiramatu sõit kestab terve
kuu, siis on hinnaks 132 dollarit.

On võimalik, kui ärasõitjad so-
sivad, kasutada ka turismireise bus-
siga ja reisisuhiga. Tavaliselt kasu-
tatakse aga harilikke bussiliine, olles
enne üles ehitatud reisiprogrammi
koos ettevalmistatud hotelliruumidega.
Sellised reiseid võivad kesta 7 — 20
päeva ja katavad rea huvitavaid
paiku New Yorgi ja Chicago vahel.

See kõik on kasulik teada Ameer-
ika reisel. Tutvudes Nicolai Wester-
steini juhtimisel Nyman & Schultzi
suure reisiettevõttega, mis võib kor-
raldada reise igasse maailma nurka,
jääb imposantne mulje.

Elektronajad registreerivad pile-
titellimisi, inimajad arvestavad
välja tellitud reiseid kuld kuni
pisimate detailideni. Siia on kogu-
nenud pikka aegade selline kogemustehulk.

Nyman & Schultz on praegu ti-
hedalt seotud SAS-iga. Meie oleme
vahendajaks, kuid mitte korralda-
jaks ka puhkusreisidele, kusjuures
oleme valinud välja oma kogemuste
alusel firmad, mis pakuvad soliidse-
mat teenindust. Ka puhkusreiside
pühul võivad eestlased meid kui
neutraalset vahendajat kasutada —
reisi õnnestumise huvides, ütles hr.
Westenstein.

Kohalik elu

STOCKHOLM

Metsateadlaste aastakoosolek

Eesti Metsateadlaste Ühingu korra-
line aastakoosolek toimub neljapäe-
val, 18. veebruaril algusega kell 17.30,
Stockholmi Eesti Majas. Regerings-
gatan 24, päevakorra: 1. Koosoleku
rakendamine. 2. 1970 tegevuse üle-
vaade ja aruanded. 3. Liikmeksusa
määramine. 4. Elarvade ja tegevus-
kava. 5. Valimised põhikirja järgi. 6.
Koosolekul algatatud küsimused.

Rootsi metsandala puhul tavaka-
hane kokkutulek on 1. märtsil Eesti
Majas kell 13. Kavas ühine eine ja
võimaluse korral ettekanne.

Juhatus loodab eelnevalt märgitud
üritustest liikmete rohkearvulist osa-
võttu.

JÖNKÖPING

EV aastapäev

Eesti Vabariigi aastapäeva koosvii-
bimine peetakse laupäeval 20. vee-
bruaril algusega kl. 16 Kristina Ko-
gudusemajas. Aktuse kavas on kõne
Aleksander Sagimilt, koorilaule ja
deklamatsioone.

Pärast aktust on ühine koosviibi-
mine kohvilauas ja loterii vigastatud
sõjameeste kodu heaks. Tere tule-
mast!

SÖDERTÄLJE

EV. aastapäev

Södertälje Eesti Laskesepordi Klubi
tähistab 10. aasta juubelit ja
Eesti Vabariigi 53. aastapäeva pidu-
liku koosviibimisega laupäeval, 27.
veebruaril, algusega kell 18, Söder-
tälje Rosenbergi algkooli sammasaas-
is Erik Dahlbergsvägen (Erik Dahl-
bergsvägen ja Rektorsvägeni nur-
gal).

Päevakohase pidukõnega esineb
kapten Karl Taipak ja eeskavalises
osas toob küllakosti meie rahvatant-
sutt "Kassari". Tantsuks mängib
Osvald Põlluaed oma kaastästega.
Daamide poolt korraldatakse eine-
laud, kus on kohvi, küpsiseid, karas-
tavaid jooke ning hapukapsad vorsi-
tidega.

Teretulemast kõikidele eestlastele
ni Södertäljest kui ka kaugemalt!
Võtte kaasa sõbrad ja tuttavad, et
võtte hubane piduüht Eesti seits-
konnaga lauludega, muusikaga ning
tantsudega.

Taani ajakiri

Algus lk. 1

"Nüükgodeste strateegilises pers-
pektiivis on oletatavasti Taani ja
Norra sama funktsioon mis oli
piiririikidel Soomes, Eestil, Lätil
ja Leedul varem Botnia lahe vastu.
Võib ette kujutada, et N. Lät
pikas perspektiivis siib perime-
heesundile nendes vetes, mis
moodustavad Liinimere sissekäi-
gu."

Ajakiri märgib, et kui norralase
teooria on õige, siis ilmest on N.
Lät selle eesmärgi saavutamiseks
hästi varustatud. Ta on sisse tööt-
nud valveteenistuse, millise aktiiv-
sus kuuekümnendatel aastatel on
kahekordistunud. Mis peitub nende
laevade teki all, mis läbivad taani
vesi? küsib "Se og hör". Kas Suurt
Belti ja Oresundi läbivad laevad, mis
viivad kaasa atomirelvi? 7300 vene-
kauba- ja 7900 kalalaeva läbisid aast-
tal 1968 taani väinasid.

Tähele on pandud, et suur osa
kaubalaevadest olid laetud sõjama-
terjaliga. Ja kalalaevad on ebatava-
liselt rikkalikku ja avansseeritud teh-
nilise materjaliga varustatud tele-
tehniliselt. Neil on võimalik kontrol-
lida taani lennukite, laevade ja ra-
darjaamade tegevust.

Kuuba-kriisi ajal 1962 registreer-
is taani rannavalve vene sõjalaev-
ade tagasilööki automaatprojektiil-
lidade pardal, millest informeeriti
president Kennedy USA-s.

Taanlastel märgivad, et kui puh-
keks lääne ja ida vahel sõjaline kon-
flikt, oleksid Taani väinad suure
tähtsusega strateegiliselt.

Rootsi televisiooniprogramm

TV Lördag

9.30–9.55 Matematik på nytt. 11. Mätning.
9.30–9.55 Psykologi. 8. Vad styr beteendet?
Suomenkieliset ohjelmat:
Finskspråkiga program:
16.00 Lauantaiuutiset
Lördagsaktuellt.
10.15 Superdanny — Ilkka Lipsanen ja Danny keikalla Kalajoella. Danny-70 systeemiä seuravivat Voitto Kotilainen ja Jarmo Porola.
Superdanny — popsångaren Ilkka Lipsanen eller "Danny" på turné i Kalajoki.
Textat på svenska
11.00–11.20 Ruotsin työmarkkina. 2. "Terveys on tärkein". Repris 14/2 kl 11.
15.00 Korumhuset på Vädskär. Färg. Olle Adolphson ser på ett märkligt hus i norra Smålands skärgård.
15.25 Dessa fantastiska småtjänningar i sin charmiga ballong — reportage av B. Feldreich och L. Wetterholm. Färg
16.15 Pippi Långstrump. Pippis jul. Färg
Textat för hörselskadade.
16.45 Vecko-nytt för hörselskadade.
17.00 VM på skridsko — sammandrag från 500 och 5000 m i Göteborg. Bo Hansson.
17.35 Helgvalsringning. Från Västra Gerums kyrka. Färg
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Hylands hörna. Familjeförställning. Färg
19.05 Nu seglar Pip-Larssons. Födelsedagen. Färg
19.20 Det händer i ettan. Färg
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Svenska expeditioner. På indianstigar i Chaco (I). Rolf Blomberg berättar om svenska forskare och pionjärer i Sydamerika.
20.30 Hawaii fem-noll — ur den amerikanska kriminalserien som utspelas på Hawaii. Regi: H. Daugherty. I rollerna: Jack Lord, James MacArthur, Kam Fong och Zulu. Färg
21.20 Hylands hörna. Färg
22.00 TV-nytt, väder, sport.
22.10 Hylands hörna, forts. Färg
Därefter: TV 2-veckan.

TELEVISION 2

18.30 Hästar — från ett stuteri i Tyskland.
18.35 Vädret, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 TV-2 toppen. Färg
20.15 Förolympiska spelen i Sapporo. Färg
20.45 Vatten — gamla problem ur nya vinklar. Amerikansk film ur serien "Världen vi lever i". Färg
21.15 TV-nytt.
21.20–22.35 Bakom dubbla lås — fransk långfilm från 1959. Regi: C. Chabrol. Färg
I rollerna: Antonella Luadi, Madeleine Robinson, Jeanne Valérie, Bernadette Lafont, Jacques Dacqmine och Jean-Paul Belmondo.
Inte lämplig för barn.

TV Söndag

8.40 Arbetsmarknadskunskap. 5. Vår arbetsmiljö.
9.00–9.30 Det handlar om dig. 10. Sex, är det svårt det?
9.45 Guten Tag. 17.
Suomenkieliset ohjelmat:
Finskspråkiga program:
10.00 Anttajan — Seksuaalineuvontasena. Pastor Matti Hakkarainen, Häiket. Iisensiaitit Klaus W Karlsson ja Pekka Salminen. (Sexpo) Keskustelevat seksuaalivalitustekstea. TV-ohjaus Mattu Mannia.
Hjälparen — Sexuälrädgivningsbyrå.
Textat på svenska.
10.25 Silmäterä. "Fojat kansan urhokkaan..." Urheilijän muutokuvau: nyrkkeilijä.

Porträtt av en boxare, Erikki Piipa, berättar om sin boxarkarriär.
Textat på svenska.
11.00–11.20 Ruotsin työmarkkina. 2. "Terveys on tärkein".
15.00 Där jorden glöder — om vulkaner och vulkanforskning. Färg
15.45 Spelmanstämman i Delsbo. Färg. I den här filmen ger Erik Eriksson, som själv är hälsing, sina intryck av en folkfest, som samlade 10 000 människor.
16.30 Där fanns ande och kraft. Sven Stolpe erinrar om några människöden.
17.00 Barnens önskerpris. Delvis färg.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 VM på skridsko — sammandrag av 1500 och 1000 m i Göteborg. Bo Hansson.
18.45 Lärspumpen — frågelek med Lars Örup och länslag. Färg
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Kalla mig Nisse, bara — TV-pjäas av Carl-Göran Ekervald. Regi: Bengt Lagerkvist. Färg.
I rollerna: Maud Hansson, Christian Berling, Sven Lindberg, Stefan Feibach, Rebecca Pawlo och Britt Örnehed.
20.50 Good old days. Färg
21.35 Sportspeglar.
22.00 TV-nytt, väder.
22.05–23.10 Svart ballad — några amerikanska negrer sjunger och berättar om sin barndom. Färg

TELEVISION 2

18.00 Insändaren med Gun Hägglund.
18.30 Vill du veta. Staffan och Kersti berättar om vantar. Färg
18.35 Vädret, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Sportnytt.
19.30 Resan — episodfilm av Lars Forsberg. Färg
19.35 Titta på tvåan.
20.00 Naturviktarna. Färg. Nils Dahlbeck, Carl Edlestam, Pelle Palm och Torgny Swiss Östgren.
20.45 TV-nytt.
20.50 Den stora utvandringen. 2. Om den svenska emigrationen av L. Ljungmark och B. Röhlander.
21.25–22.00 "Du glädjerika sköna..." Radiojazzprogram under ledning av Georg Riedel spelar musik av Jan Johansson.

TV Måndag

Skol-TV:
8.30–8.55 Filmkunskap åk 2. 2. Att skapa en verklighet på film.
9.00–9.15 Ute i världen. 1. I England.
9.20–9.40 Föreläsning berättar. 3. Eockstensmannen.
9.45–10.15 Egypten förr och nu I och II. Färg.
10.35–11.00 Kem! för er i 8an. 10. Hur bestämmer man hur ett okant ämne är uppbyggd?
För småbarn:
16.30–16.45 Det susar i säven. Färg
17.20 Fokus. Fångar — fängelseledning i öppen debatt.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Röda havets hemligheter. 4. En sammansvärjning? Färg
18.30 För-OS i Sapporo. Färg
19.00 Hallå Sverige!
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Här kommer Lucy — underhållning med Lucille Ball, Gale Gordon, Lucie Arnaz och Desi Arnaz Jr. Gästartist: Shelley Winters. Färg
20.25 Ronden. Patienten — kund, gäst eller vårdobjekt?
21.00 Inför rätta. Aktlagaren mot Ulla Ahlgren, åtalad för drap. TV-rättsgång av Folke Melvig.
22.00 TV-nytt, väder.
22.05–23.05 Inför rätta, forts.

TELEVISION 2

18.30 Catweazle. 2. Slottet Saburac. Färg
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Diggardags. Färg
Vill du veta mera?
22.00–22.30 Det handlar om dig. 11. Fär ej vidröras? Repris i TV 1 16/2 kl 18.40, 17/2 kl 11 och 20/2 kl 9.10.
20.30 Vet du vad? Liten ordbok i TV.

Gäst: Jolo.
20.40 Matematik på nytt. 12. Geometri. Repris i TV 1 16/2 kl 18.40, 17/2 kl 11 och 20/2 kl 9.10.
21.00 TV-nytt.
21.05–22.05 Indien: En resa i tid och rum — italiensk dokumentärserie. Färg

TV Tisdag

Skol-TV:
9.20–9.40 Kraft — rörelse — arbete. 1. Allting rör sig.
10.10–10.35 I Frankrike. 2. Ett katolskt land
11.30 Det handlar om dig. 11. Fär ej vidröras. Repris 21/2 kl 09.
Skol-TV:
12.00–12.15 Titt ut i naturen. 5. När snön ligger djup.
13.10–13.25 Was gibt's? 2.
13.35–13.55 Bakom rubrikerna. 5. Mina pengar och våra.
14.30–14.50 Naturkunskap åk 1. 13. Energi.
För småbarn:
16.30–16.50 Halvfem. Hos tandläkaren.
17.40 SM-extra — från SM-veckan på skidor i Skellefteå.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
Småbarnsrepsis.
18.05 Halvfem.
18.25 Guten Tag. 18. Repris 21/2 kl 9.45.
18.40 Matematik på nytt. 12. Geometri. Repriser 17/2 kl 11 och 20/2 kl 9.40.
19.00 Pippi Långstrump. Pippi letar efter en spunk. Färg
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Öar i blåsväder — Sven Gillsäter från Falklandsöarna. Färg
20.35 Insyn.
21.05 Fatigdomen har gjort mig rik. Erik Golland hos "Einar ve Kellarn bort på skogen". Färg
21.20 Ålksköns musik. Färg
22.00 TV-nytt, väder.
22.05–22.20 Bilen, trafiken och jag. 4. Mörkerkörning.

TELEVISION 2

18.30 Spela pings. 2. Christer Johansson, Hans Alsér och Kjell Johansson och Erik Bergsten.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Mr. Dodds affärer — amerikansk långfilm från 1937 med Leslie Howard, Joan Blondell, Humphrey Bogart m fl.
21.00 TV-nytt.
21.05–21.45 Dokument utifrån.

TV Onsdag

Skol-TV:
10.10–10.25 Att bygga från grunden. 3. Prefabricerade hus.
11.00–11.20 Matematik på nytt. 12. Geometri.
Skol-TV:
12.45–13.05 Fyra epoker — fyra miljoner. 2. Renässansen.
14.30–14.50 Fysik åk 1. 1. Fysiken och samhället. Färg
För småbarn:
16.30–16.45 Buskidusker o finiflanger — teater med Eosse Bergstrand och Christina Nilsson.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Skvaltertimmen. Sång, musik och berättelser i en lappmarksgård vid sekelskiftet med Charles Lindberg, Kerstin Aslund, Adolf Söderlind, Maria Nordin, Mats Wallén, Bengt Andersson och Berndt Karlsson.
18.25 Te för två. Gunnel Broström läser C. Howards historia Den räknelsmidande hunden. Färg
18.35 Ronden. Tältet som räddar — om den årtliga sjukdomen Cystisk fibros.
19.00 Vår nye magister — engelsk komedi i skolmiljö med John Allderton. Färg
19.25 Stopp! Från trafikgruppen. Färg
19.30 TV-nytt, väder.

20.00 Spanska Harlem — den puertoricanske författaren Piri Thomas presenterar det getto i New York som kallas El Barrio och är puertoricanernas stadsdel. Färg
21.00 Panorama.
21.30 Rummet med de tjocka väggarna — japansk långfilm från 1953. Svensk premiär.
22.00 TV-nytt, väder, sport.
22.10–23.25 Rummet med de tjocka väggarna, forts.

TELEVISION 2

18.30 På tillväxt — en novell av Pär Rådröm, ritad och berättad av Stig Claesson, "Slas".
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Hon kallade mej jävla mördare — pjäs av Lars Molin med Tommy Johnson, Inga Didong m fl. Regi: S. Roos. Färg
20.20 Direkt — veckomagasinet med reportage, intervjuer och debatt. Gary Engman, Bo Sigheden, Peter Werner, Bengt-Ake Svensson.
21.00 TV-nytt.
21.05–21.45 Tält — balett av Alwin Nikolais. Färg

TV Torsdag

Skol-TV:
9.45–10.05 Musik åk 1, 5.
10.35–10.55 Föreläsning berättar. 4. Borgen.
11.00–11.30 Psykologi. 9. Vårt behov av stimulering. Repriser 18/2 kl 22.10, 20/2 kl 9.30.
Skol-TV:
13.10–12.40 Egypten förr och nu I o II. Färg
För småbarn:
16.30–16.50 Halvfem. Govännens historien. Färg
17.40 S't-extra — från SM-veckan på skidor i Skellefteå.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
Småbarnsrepsis:
18.05 Halvfem.
Skol-TV-repsis:
18.25 Socialpsykologi. 3.
18.45 Bilen, trafiken och jag. 4. Mörkerkörning.
19.00 Så hög som himlen — sångstund med ungdomar.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Fokus.
20.30 Fler färsiga färser. Helan och Halvan överlistar fruarna.
20.50 Kvinna -70 — i Tanums sotrkommun är bristen på arbetstillfällen ett större problem för kvinnorna än bristen på daghemspåsar.
21.25 Uttagning eller frigörelse? Samtal i anslutning till serien Kvinna-70.
Per Holmberg, Ingeborg Jönsson, Rita Liljeström, Marit Paulsen, Gertrud Sigurdson och Carin Mannheimer.
22.00 TV-nytt, väder, sport.
22.10–22.40 Psykologi. 9. Vårt behov av stimulering. Om isolering, stress och nyfikenhet.

TELEVISION 2

18.30 Skolerna — om en liten folkgrupp boende vid Enare träsk i norra Finland. Färg
Textat för hörselskadade.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Familjen Ashton. Del 14: Vad döjer framtiden? Färg.
Colin Douglas, Shelagh Fraser, Lesley Nunnerley, Barbara Flynn m fl.
20.30 Det hände på Kuba i somras... Den kubanske filmaren Santiago Alvarez skildrar en händelse då några kubanska fiskare blev upplagrade utanför USA:s kust och anklagade för spioneri.
21.15 TV-nytt.

TV Fredag

Skol-TV:
9.20–9.30 Matematik åk 2–3. Färg
10.10–10.35 I Frankrike. 3. Frankrike runt.
12.10–12.30 Kraft — rörelse — arbete. 1. Allting rör sig.
13.35–13.55 Naturkunskap åk 1. 12. Information och kommunikation. Färg
14.00–14.25 Filmkunskap åk 2. 3. Dokumentär — sant?
För småbarn:
16.30–16.45 Rita lite mera.
18.00 TV-nytt, meddelanden.
18.05 Flickan som gick genom skäpet till främmande land. Färg
19.30 Fokus. Hur är beredskapen på våra sjukhus?
19.00 Landet runt.
19.30 TV-nytt, väder.
20.00 Presskonferens. Färg
20.30 Första kulan dödar — amerikansk västern från 1955 med Glenn Ford och Jeanne Crain.
22.00 TV-nytt, väder.
22.05–ca 23.00 Önskerprisen. Färg

TELEVISION 2

18.30 Jomenvist finns det pengar på banken. Färg
Textat för hörselskadade.
18.55 Väder, meddelanden.
19.00 TV-nytt.
19.10 Rapport.
19.30 Benny Hill show — underhållning med den engelske komikern Benny Hill och sånggruppen The Ladybirds m fl. Färg
20.10 Ur Kärsdragets höstshow 1970.
20.30 "Definitivt emot" — reportage om den inhemska oppositionen mot militärjuntan i Grekland av Leif Persson och Rolf Olson.
21.05 TV-nytt.
21.10–21.50 Lill-Babs — ett porträtt.

